

64. évf., 2010. III. 25., ára 50 dinár

12

Jó Pajtás

Színház az egész világ...

Jó Pajtás

A jövő heti Jó Pajtás
címlője és posztere

Elő hivatalos rekordját 17 évesen, 1992-ben állította fel Bryan Berg: egy 442 centinél magas toronnyal. A magassági rekordot azóta is tartja, de már 762 centinél jár. A Guinness 2004-ben új kategóriát vezetett be, a legnagyobb kártyavárárt, hogy elismerhesse Brian teljesítményét, a Walt Disney Worldben található Hamupipőke vár kártyamásolatát. A kártyavárárpítés fogásaiba bepillantást engedő illusztrált könyv (Stacking the Deck) hangsúlyozza, hogy Brian raszterbe rendezett egyszerű, négylapos cellákból építkezik. Ezúttal egy Macaóban (Kína) megrendezett kiállításra készítette el több méter magas, Velencét ábrázoló kártyaépítményét...

Szívácon találkozunk

Szombaton lesz szerkesztőségünk 34. sakkversenye. A még 1968 végén megkezdett, és néhányszor kényszerszünet miatt elhalasztott hagyományos sakkversenyünket – immár harmincnegyedszer – szombaton rendezzük meg Szívácon, az Október 20. Általános Iskolában (Tito marsall 271.). Predrag Milisavljević iskolaigazgató, Žarko Draža főszervező (a helyi sakk-klub elnöke és mindenese), valamint Goran Pejović, a szponzor helyi közösség titkára a szerkesztőség tagjaival együtt szeretettel várja szombaton reggel 8.15 órától az iskolában a Vajdaság minden tájáról érkező ifjú sakkozót.

Elsősorban a környékből érkeznek legtömegesebben, de jóval messzebből – például Magyarcsanyérról is – részt vesznek a kisdíjak ezen a hagyományos vetélkedőn, tartományunk sakktehetségeinek a seregszemléjén. Az egyre népszerűbbé vált találkozónkon most is várhatólag több mint kétszáz sakkozó lesz jelen, legalábbis erre lehet következtetni abból, hogy az előzetes jelentkezés ha-

táridejének a lejártáig (március 19-éig) 37 iskola 173 tanulóit nevezett be. Ez a szám azonban még növekedni fog, mert többen is jelezték, hogy részt kívánnak venni, de még nem tudták, hány versenyzővel.

Az ősszel a járványveszély miatt elhalasztott versenyre a szervezők most másodszor készültek fel, hogy minden szempontból eleget tegyenek vállalt – nem kis – feladatuknak. Mindehhez nagyban hozzájárult a védnök külső önkormányzat

is, melynek elnöke, Svetozar Bukvić nyitja majd meg szombaton 10 órakor a várva várt, tömeges baráti találkozót. Akárcsak az eddigieken, ezen a megmérettetésen is nagy küzdelem várható a bajnoki címekért, szerkesztőségünk serlegeinek, érmeinek és egyéb ajándékainak a megszerzéséért.

Sok sikert és szép élményeket kívánunk minden résztvevőnek!

A versek szerelmesei

Az adaiak nagyon szerethetik a költeményeket, ha már maguk is írnak verseket

[g]az, hogy a hetedikes Kovács Írisz verse a szerelmesek napján jelent meg a Jó Pajtásban, de nem ez jelenti azt, hogy más téma nem foglalkoztatja.

Az adai Cseh Károly iskola dísztermében Dobrotka Mária magyartanárnővel és tanítványaival beszélgetünk. Itt van a hetedikes **Kovács Írisz, Virág Attila, Könyves Lilla**, a hatodikos **Körösi Ágota, Bajúsz Krisztina** és **Vajagic Ágota**.

Adai lévén, éppen ebbe a terembe jártam valamikor iskolás koromban. Ma ez a helyiség nem osztály-, hanem díszterem.

Nemcsak azért szeretek Adára utazni, mert sok szép emlék fűz a helységhez. Manapság is nagyon ügyes gyerekek járnak egykori iskolámba. A Jó Pajtás minden számában ott a nevük, írásuk: vagy a tudósítók rovatában, vagy a Rügyfakadásban, vagy éppen Tomán Mária dicsőítő szavait olvashatjuk róluk.

Azért vagyunk most itt, hogy elbeszélgesünk, ki milyen írásokat kedvel, miről ír szívesen.

Írisz kedveli Petőfi Sándor, Ady Endre verseit, de maradjon titok, hogy kihez írta ezt a szép szerelmes verset.

– Szeretek olvasni, írni – meséli Írisz. – Fel-sős koromban kezdtem verset írni. Először tavaly a Szarvas Gábor Könyvtár versírási versenyére jelentkeztem. A tavaszról szóló versemre első díjat kaptam. Mindig a hangulatomtól függ, milyen verset írok. Mostanában a vicces, vidám dolgok fognak meg, s ez a téma foglalkoztat. Különben is az ilyen verseket kedvelem. Főleg Petőfi Sándor, Ady Endre verseit olvasgatom, de a kedvencem: Vass Albert: Üzen a haza c. verse. Hallottam valahol, s nagyon megtetszett. Fogalmazni is szeretek, tavaly az AMV-n első díjat kaptam a Nem értem a felnőtteket c. fogalmazásomra. A Budapesten élő nagybátyám, Máriás Leonard újságíró szerint is jól írok. Lehet, hogy újságíró vagy magyartanár leszek.

Krisztina is írt már verset pályázatra, s a magyartanárnője el is küldte, mégpedig Kis-zomborba.

– Híres emberek címmel írtam meg vidám hangulatú versemet, melyben rámutattam arra, milyen jó dolguk van a sztároknak –

A szerelem...

*A szerelem szép,
Többet ér, mint bármennyi pénz.
A szerelem maga a boldogság,
Sokkal jobb, mint gondolnád!
A szerelemnél nincs szebb érzés,
Ez nem kérdés!
Olyankor rózsaszín a világ,
S nem látsz sehol hibát.
Te csak szállsz a föld felett,
S behálóz a képzelet...
Csak áll és fogja a kezed,
Édes hangja füledbe súgja, mennyire szeret!
Ha Ő megölel, körülötted megszűnik minden.
Egyetlen csókjánál szebb ajándék nincsen!
Szerelem nélkül sivár az élet,
Épp ezért Ádám, szeretlek téged!*

mondja Krisztina. – Meg arról is írtam, milyen jó lenne sztárnak lenni... Különben én is a vidám műveket szeretem, a Hárman a szekrény tetején Szabó Judit regényét már többször kiolvastam.

Attila nem pályázatra ír, hanem a saját szórakoztatására. Ha jönnek a gondolatok, lejegyzi. Szerelmes verset is írt Valentin-napra, de nem adta át még senkinek.

Én is szeretem Petőfi Sándor vidám, humoros verseit – jelenti ki Attila –, meg már írtam is néhányat. A Jó Pajtásnak én még nem küldtem, a szerelmes verset nőnapra tartogattam. Hogy kinek adtam át, az titok!

– Nagyon, nagyon szeretek olvasni – veszi át a szót Lilla –, főleg a lírai hangvételű könyveket: Daniel Still regényeit. Nekem már jelent meg versem a Jó Pajtásban. Főleg az érzelmekről: szomorúságról, szerelemről írok verseket. Amilyen hangulatban vagyok, olyan verset írok. Írtam már szerelmes verset fiúnak, de sosem adtam oda. Pedig én már kaptam ilyen verset Valentin-napkor a szimpátiámtól, meg a hódolóimtól...

– Én meg a mamámról írtam egy szomorú verset, mikor elvesztettem – mondja Ágota. – Mostanában a családról szoktam írni. Én is a regényeket kedvelem...

Viola is a humoros verseket kedveli, s olyanokat is ír:

– Molli kutyámról írtam a legutóbb – mondja Viola. – Én meg az állatokról, a természetéről szóló regényeket kedvelem. Azt ajánlom a Jó Pajtás olvasóinak, olvassanak minél többet, akkor majd ők is tudnak verset, fogalmazást írni, s küldjék el a Jó Pajtásnak, mert nagyon jó érzés, ha megjelenik egy-egy írásunk a Rügyfakadásban.

Koncz Erzsébet

Tavaszi gondolatok

*Szép a tavasz, gyönyörű,
minden évben egyszer jó.
A madarak dalra fakadnak,
a kertben virágok nyílnak.
Harmatcseppek tündökölnek,
a fecskék délről visszajönnek.
A friss szellő fújdogál,
legelész a birkanyáj.
Kék az ég, és zöld a fű,
tavasszal minden nagyszerű.*

*A fűben hímestojás lapul,
mindjárt jön a húsvéti nyúl.
Érzem a tavasz illatát,
látom a pillangók hadát.
Hallom a csörgedező Tiszát,
nézem a bárányfelhők habját.
A mezőn virágok tarkállanak,
a gyerekek egymáshoz vidáman szólnak.
Kergetőznek, fogócskáznak,
ugrálnak és labdázna.*

*Kinéz barlangjából a medve,
tündérek szállnak a kertre.
A tündérek tánca kélnek,
a méhecskék döngicsélnek.
Rigófütyre ébredek reggel,
mikor a pirkadó hajnal felkel.
Rügyet bontanak a fák,
szerelmes az egész világ!
Turbékolnak a gerlicék,
meghódítják egymás szívét.*

Kovács Írisz

Ép testben ép lélek

Anima sana in corpore sano, vagyis ép testben ép lélek – szól a híres latin mondás. Egészségünk megőrzéséhez, a jobb erőnléthez pedig szorosan hozzátartozik a sportolás is, ami nemcsak a testünket, hanem a lelkünket is megerősíti. És ki ne élvezne egy kis szaladgálást, bringázást, focizást a hátsó kertben néhány barátal, úszkálást a medencében, vagy télen egy kis korcsolyázását, amit nyáron felvált a görkori? Aki pedig évek óta heti rendszerességgel sportol, az mozgás nélkül már el sem tudja képzelni az életét. Emellett persze néha nagy élmény elmenni egy-egy meccsre, esetleg megnézni a tévében valamilyen sportközvetítést, vagy figyelemmel kísérni a legnagyobb sportjátékot, az olimpiát.

A szabadkai Október 10. iskola tanulói közül is sokan sportolnak, néhányan több dologban is kipróbálták magukat, mások évek óta ugyanazt a sportot űzik. Hogy melyek ezek a sportok? Arról az ötödikes **Bacsó Henrietta** és **Dedovity Tomity Dina**, a hatodikos **Rózsa Petra**, a hetedikos **Molnár Kornél**, valamint a nyolcadikos **Csuka Szanten** és **Bús Levente** mesél most nektek.

Petra szerint a sport nagyon fontos az ember életében, mert, aki sportol, sokkal egészségesebb is. Ő már két és fél éve kosárlabdázik, és mint mondja, elég jól megy neki.

– Még nem gondoltam arra, hogy hivatásos sportoló legyek, de mindenképpen szeretném, ha a következő években is játszhatnék. A kíváncsiság miatt kezdtem el, de nagyon megtetszett ez a sport, a tévén keresztül is követem a mérkőzéseket, de a Sportcsarnokba is eljárók, ha kosárlabdameccs van. Ha kimaradna az életemből a sport, nagyon furcsa lenne, mert megszoktam a mozgást és hiányoznának az edzések, a meccsek. Így most hetente háromszor járok edzésre, és szinte minden héten van egy meccsünk is, vagy a csoporton belül egymás ellen, vagy más csapatokkal. Ezenkívül követem a műkorcsolyázást és a standard táncokat is, mert nagyon tetszik, meg táncs-

kolába is jártam egy ideig. Amit még szívesen kipróbálnék, az a sélés.

Szanten már hét éve táncolja a jól ismert standard és latin-amerikai táncokat.

– Már egészen kicsi koromtól kezdve, amikor meghallottam a tévében a zenét, táncolni kezdtem, később meg az iskolában fellépett egy táncospár és mondtam anyukámnak, hogy én is szeretnék táncolni. Így kezdődött. Persze eleinte inkább a szép ruhák vonzottak, most már maga a tánc, a mozgás. Ha nem táncolhatnék tovább, azt nagyon nehezen viselném. Amikor a partnerem eltörte a kezét, két hónapig nem táncoltam, és nagyon hiányzott. Amiben még szívesen kipróbálnám magam, az talán a gimnasztika. Sportolni mindenképpen jó, az egészségünk végett, az alakunk végett, és unaloműzésnek is nagyon jó – véli Szanten.

– Jelenleg nem sportolok semmit, bár sok dologban kipróbáltam magam. Inkább arról van szó, hogy nem vagyok elég kitartó, és mindet abbahagytam – mondja Levente. – Két és fél évig karatéztam, egy ideig fociztam, röplabdáztam, gyephokiztam. A focit szerettem a legjobban, de végül egyre több edzés kimaradt, mert a barátaim sem nagyon jártak. Most csak hobbiból focizgatunk szünetben vagy kimegyünk a focipályára, de nem rendszeresen. A focin kívül szeretem még az úszást, a teniszt és az asztaliteniszt is, meg a Forma-1-et szoktam nézni. Minden sportnak megvannak a maga szabályai, amit igyekszünk betartani, hacsak el nem tereli valami a figyelmünket, hiszen a sport nemcsak fizikai tevékenység, koncentrálni is kell.

Kornél már két éve kosárlabdázik. A tornatanár hívta fel rá a figyelmét, elkezdett edzésekre járni, s azóta rendszeresen kosarazik.

– Eleinte nehezen ment, de most már megtanultam a szabályokat, és nincs gond. Maguk a szabályok külön-külön nem nehezek, inkább az, hogy mikor melyiket kell alkalmazni például a védésnél. Ha az ember szereti azt, amit csi-

nál, akkor gyorsan lehet fejlődni. Most hetente kétszer van edzésünk, a meccseken pedig általában nyerni szoktunk. Fontos a csapatszellem, meg hogy odafigyeljünk a másikra, és mindenki játsszon. A kedvenc csapatom a Lakers, de kosárlabdameccseket ritkán nézek. Érdekes sportnak tartom még a bobszánkózást, tetszik a gyorsaság, meg az éles kanyarok, és míg az autóversenyek nem érdekelnek, a motorversenyt szívesen megnézem.

Henrietta Szantenhez hasonlóan a tévében találkozott először a standard táncokkal, és rögtön megtetszett neki.

– A táncosok világának még mindig van varázsa, bár nehéz, hiszen tíz különféle tánc van, s mindegyiknek megvan a saját koreográfiája, de ha begyakoroljuk, akkor már megy. Szerintem a tánc is sport, és ezenkívül nem is nagyon érdekelnek más sportágak. Úgy gondolom, csapatban lenni jobb, mint egyedül, mert érdekesebb, és ez a táncban is megvan. Együtt teljesítünk, és az hoz eredményt. Amit nem tartok sportnak, az a sakk, viszont az odafigyelés, gondolkodás nagyon fontos a sportban, és szívesen néztem a műkorcsolyázókat. Én magam is szívesen néztem korcsolyázni, nyáron úszok, görkorcsolyázok – tudjuk meg Henitől.

– Már hét és fél éve jégkorizok – mondja Dina. – Nagyon szeretem, csak kár, hogy kizárólag télen lehet ezt a sportot űzni. Meleg időben is vannak edzéseink, akkor görkorcsolyán gyakorolunk, bár az nem az igazi. Különböző nem nehéz korizni, de volt már, hogy eltört a kezem. Persze szeretem nézni is a műkorcsolyát, most az olimpián is követtem a versenyeket. Néha megnézem a focit is, az még érdekes tud lenni. A szüleim szerették volna, ha elkezd valamit sportolni, és a korcsolyázásban is támogattak. Ezenkívül járok balettre meg sakkozni is, de csak hobbiszinten. Más sportokban nem szeretném kipróbálni magam, elég a korcsolya is.

Sztojánovity Livia

Agresszió a természetben

A fogalom latin eredetű szó. Érdekes, hogy noha a biológiai szaknyelv többféle vonatkozásban, jól körülhatárolt értelemben már régóta használja, erről csak kevesen tudnak. Az Idegen szavak és kifejezések kézikönyvére úgy fogalmazzuk, hogy „valamely ország leigázását célzó vagy területi épsége elleni fegyveres támadás, belügyekbe való erőszakos beavatkozás”. Más értelmezést nem ad. A Magyar Értelmező Kézikönyv is csupán a történelemben használatos tartalmára utal, csaknem hasonló meghatározással. Igaz, hozzáteszi: „erőszakosság”, azaz ha választékosan szeretnénk kifejezni magunkat, az agresszió az erőszakosság fogalma helyett használható. És ez az a pont, ahonnan tovább tudunk lépni a fogalom ökológiai értelmezésében.

Előre kell bocsátanunk, hogy a biológiában elsősorban etológiai, viselkedésbiológiai fogalom. Az állatok között ugyanis szüntelen küzdelem folyik a környezet erőforrásaiért, a rendelkezésre álló területek felosztásáért, gyakran meg kell harcolniuk a táplálékért, a vízért, a szexuális partnerért, és még hosszan lehetne folytatni a sort. Etológiai értelmezésben ezeknek a küzdelmeknek a fajon belüli megnyilvánulása az agresszió. E tudományterület fogalmát kizárólag a népesség (populáció) egyedei közötti viselkedésformának tekinti, így nem használható a fajok közötti kapcsolatrendszerek jellemzésére.

Az ökológia viszont a népességeken belüli és a különböző populációk közötti kölcsönhatásokat egyaránt vizsgálja. Nem a viselkedési megnyilvánulásokat elemzi, mint az etológia, hanem az azokat kiváltó élő és élettelen környezeti okokat. Például arra keresi a választ, hogy miért éppen akkora a populáció számára életfeltételeket teremtő terület, miért akkora egy ott élő népesség egyedszáma, miért olyan benne a hím és női ivarú egyedek aránya, miért van az élőhelyen elégséges erőforrás, és még folytathatnánk.

A természettudományban is alapvető követelmény, hogy egy-egy fogalom kizárólag azonos tartalommal használható egy-egy nagy tudományterületen. Ellenkező esetben kezelhetetlen, értelmetlen lenne

az alkalmazása. Ezért ökológiai értelemben sem használható az agresszió kifejezés például az oroszlánok zsákmányszerző magatartására, miként a farkasokban tervszerűen vadászó, zsákmányukat az úzás közben elevenen szétszaggató hiénakutyákra sem. A ragadozók zsákmányszerzése ökológiai értelemben is más, valójában populációs kölcsönhatás: predáció.

Az iménti gondolatokkal mégis ellentmondásba kerülünk, ha a fogalom tágabb értelmezésére törekszünk. Az ökológiában, általánosságban használt agresszivitás fogalommal egy populációt jellemezünk, attól függően, hogy bizonyos ökológiai körülmények között, hogyan „viselkedik”. A viselkedés szó egyrészt azért került idézőjelbe, mert növényi populációkra is gyakran alkalmazzuk, másrészt állatok esetében sincs szó magatartás-biológiai értelemben vett viselkedésről. Sokkal inkább a népesség életrevalóságának kifejezője.

Tájakra mintegy két évtizede robbant be az egyik legveszedelmesebb, pollenallergiát okozó gyomnövény, az amerikai eredetű parlagfű. Az 1968-ban megjelent, Növényhatározó című kötetben még azt olvashatjuk a fajról, hogy ritka, adventív gyomnövény, amely terjedőben van. Húsz éve próbáljuk tüzzel-vassal irtani, de a belvárosi elhanyagolt parkoktól a parlagon hagyott szántókon és a kerteken át a zárt erdőkben haladó székérutak szegélyéig már mindenütt ott van, mert agresszív gyomnövény.

A parlagfű agresszivitására egyrészt a számos ökológiai tényezővel szemben megnyilvánuló tág tűrőképessége a magyarázat. Egymagában azonban ez kevés lenne, ehhez kedvező szaporodásbiológiai adottsága is társul. Nagyszámú (egy-egy tövön néha több száz), apró fészekvirágzatában tömegesen érleli parányi kaszatterméseit, amelyeket könnyen felkap és széthord a szél. Agresszív terjedését elősegíti, hogy – mint a legtöbb bevándorló fajnak – az új hazájában nincsenek vagy csak nagyon kis számban vannak természetes ellenségei.

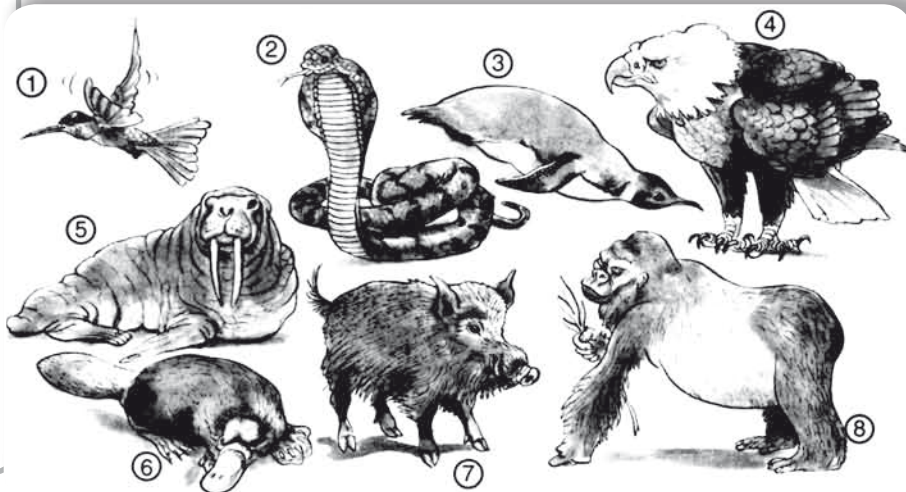

Hol élnek ezek az állatok?

Párosítsd a számokat a betűkkel!

1. Kolibri	A Európa
2. Királykobra	B Északi-sark
3. Császárpingvin	C Afrika
4. Fehérfejű rétisas	D Dél-Amerika
5. Rozmár	E Déli-sark
6. Kacsacsőrű emlős	F Észak-Amerika
7. Vaddisznó	G Ázsia
8. Gorilla	H Ausztrália

1/D, 2/G, 3/E, 4/F, 5/B, 6/H, 7/A, 8/C
Megoldás:

ÁLLATKIRAKAT

Dió

Az én kedvencem egy magyar vizsla kutya. Neve Dió. Három éve, hat hónaposan korában hoztuk Topolyáról, az egyik ismerősüinktől. A termete elég magas egy szukáéhoz képest. Rövid, barna szőré és hosszú füle. Az arca hosszúka. Nagyon szeret szaladgálni és rágja a papucsokat. Egyszer a barátnőmmel a szék mellé tettük a papucsunkat, és egyszerre csak azt vettük észre, hogy rohangál vele. Este, amikor kivisszük a kutyaedelt, mindig össze-vissza nyal. Tavalyelőtt apával csináltunk neki egy kis házat, de ő mindig a műhelyben alszik. Legjobb barátja Cicciri, a szürke cica. Ha van egy kis időm, mindig vele játszom. Nagyon ügyes kutya, mert ha eldobom a labdát, ő mindig visszahozza. Szerintem én vagyok a kedvence a családban. Nem sok rosszat sorolhatok róla, mert jó kutya.

Nagyon szeretem az állatokat, főleg a kutyákat. Azért a kedvencem a Dió, mert lehet vele játszani és megérzi, hogyha baj van. Ilyenkor mindig felvidít.

Balog Réka, Ada

Mirmur

Az én kedvencem egy cica. Mirmurnak hívják, de mi csak Marcsának nevezzük.

Cirmos, és lány. Közepes termetű, sovány. Sötétbarna az orra. A bajsza jó hosszú. A foga és a körmei nagyon élesek. Általában nagyon mérges, és ilyenkor Helga csak vadmacskának nevezi. Az én cicámnak sok rossz tulajdonsága van, mint például a karmolás. Egyszer, amikor játszani akartam vele ő nagyon megkarmolt. Egy alkalommal pedig valahogy kinyitotta az ajtót, és bement a konyhába, ott rögtön felugrott az ágyra. Jó tulajdonsága nem nagyon van. A kedvencem maradékot szokott enni. Mindig az udvaron van, és ott is alszik. Szinte mindennel, amit talál, szokott játszani. Anyát, Helgát és engem szeret legjobban a családból. A szeretetét úgy mutatja ki, hogy dorombol, és állandóan követ. Egyszer azt játszottuk Helgával, hogy a Mirmur egy ritka fajta Mirmurusz tiránnikus, és Marcsa csak úgy futott előlünk. Mi pedig amennyire csak tudtunk, futottunk utána.

A kedvencem számomra nagyszerű játszótárs, amiből nincs még egy a világon.

Narancsik Helén, Ada

Gömböc

Az én kedvencem egy macska, a neve Gömböc. Ő egy kandúr, 3 éves. Szürke, cirmos cica, nagyon kövér és nehéz. Átlagos méretű, a fülei kicsik.

A szeme zöld, az orra pedig barna színű. Lusta és kényes macska. Rossz szokása, hogy ha megsimogatod, örökké megy utánad. Maradékot eszik, de nagyon ritkán nyúlhat is. A garázsban a csutkákon szokott aludni. Én vagyok a kedvence a családban, mert mindig odajön hozzám hízelegni. Ilyenkor megsimogatom, és elkezd dorombolni. Sok emlék köt hozzá. Például amikor még pár hónapos volt, mindig aludt. Irigyletem a testvéremet, hogy milyen játékos cicája van. És egyszer letettem a másik macska mellé, pár perc múlva már a földön hemperegtek. Számomra nincs még egy ilyen kövér és aranyos macska.

Narancsik Helga, Ada

Dagi

Az én kedvencem Dagi, a kutya. Dagi hímnemű, keverék kutya, vagyis nincs meg a fajtája. Kutyaévből kilenc, emberévben pedig hatvanhat éves. Elég idős már, hiszen még a testvérem kapta kiskorában a szüleitől.

Dagi szőre sötét és világosbarna. Szemei szintén barnák. A fülei közepes hosszúságúak. A kutya nagyon aranyos állat, de azért szokott rosszszágokat is csinálni... Nem szeretem, amikor széthord mindent az udvarban, és mi csodálkozunk,

hogy milyen szép „rend” van kint... Vagy télen, amikor felmászik a faskamrába, és leesik az összes fa, ami össze volt rakva. Azt sem szeretem, mikor eljő a tavasz, és ő ráfekszik a virágokra. Ezek a rossz tulajdonságai, de nem lehet megfedkezni a jókról sem. Például: olyan kedves, hogy reggel még a suliba is elkísér... Ha kiszalad az utcára, amit mi szintén nem szeretünk, szinte egész Adán átszalad. Mindenfelé elmászkál, és ebben csak az a jó, hogy mindig hazatalál... megjegyzi magának az utat. Van még sok jó és rossz tulajdonsága Daginak. Tápláléka: víz, csont, kenyér és a családom ebéd utáni maradéka. Lakhelye egy szép kis faházikó, ahova nyáron nem igazán megy be. Nyári szokásai: mivel mi minden nyáron lent sátorozunk a tiszai táborban, Dagi mindig elkísér minket. Lent van velünk egy kicsit, időnként elmegy sétálni, aztán visszajön, néha ott van – néha csatangol. Rengeget érdekes története van. A családban nincs neki külön kedvence, szerintem mindannyiunkat kedvel. A gazdája apa... Azért szeretem Dagit, mert aranyos, szép, tapasztalt, szeretnivaló eb.

Barna Júlia, Ada

HOROG

Laposkeszeg

Abramis ballerus (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Teste megnyúlt, oldalról erősen lapított, különösen a fiatalabbaké. Feje kicsi, orra rövid és hegyes, a szeme közepes méretű. Szája félig felső állású, kicsi, szájháscsík ferdén fölfelé irányul. Rövid hátúszójában 8, nagyon hosszú anális úszójában 36–45 elágazó sugár számlálható. Farokúszója mélyen bemetszett, alsó lebenye kissé hosszabb a felsőnél. Pikkelyei aprók, számuk az oldalvonal mentén 65–75, és a hátúszó alatti sorokban sokkal apróbbak, mint az oldalvonal közelében. Pikkelyei ezüsthétyűek, a szegélyük sötétebb. Fejlett példányainak hossza 20–30, legfőljebb 35 cm.

Hasonló fajok. Legjobban a bagolykeszeg hasonlít hozzá, de annak az orra lekerekített, szája félig alsó állású, és pikkelyeinek száma az oldalvonalon csak 48–52. A karikakeszeg és a dévérkeszeg oldalvonalán ugyancsak kevesebb pikkely számlálható, és farkalatti úszójukban is kevesebb az osztott sugarak száma, még a harmincat sem éri el. A sujtásos küsz szája csúcsba nyíló, mellúszójának töve vörhenyes. A szilvaorrú keszeg szája teljesen alsó állású.

Környezet. A nagyobb folyók dévérzónájának jellemző hala, de nem feltétlenül igényli az állandó vízáramlást. A nagy nyílt víztérrel rendelkező átfolyásos tározók mellett jól érzi magát az olyan holtágakban is, amelyeket az árvizek rendszeresen felfrissítenek.

Táplálék. Elsősorban planktonévő hal, de a planktonrákok, algák és vízre hulló rovarok mellett igen sok szerves törmelékkel is fogyaszt, fenéklakó állatot viszont csak keveset.

Szaporodás. Ivarérettségét 3–5 évesen éri el, szaporodása áprilistól júniusig tart. A nőstények 20–70 ezer 1,5–2 mm átmérőjű ikraszemet érlelnek. Az ivás rendszerint az elöntött hullámtéri növényzet felett megy végbe, áradás elmaradása esetén a köves, sóderes meddérzéken.

Elterjedés. Őshonos, európai elterjedésű halunk, megtalálható az Elbától az Urál folyóig.

Jelentőség. Nagy folyóink dévérzónájának keszegféléi között gyakoriság tekintetében a karikakeszeg és a dévérkeszeg után következik. A halászatok zsákmányában főként tavasszal és ősszel jelentkezik, amikor a szaporodásra, illetve telelésre készülő halak nagyobb csapatokba verődve vonulnak az alkalmas helyekre. Húsa szállkás, de sütvé és főzve egyaránt kitűnő ízű.

Bagolykeszeg

Abramis sapa (Pallas, 1814)

Ismertetőjegyek. Nyúlánk, de idősebb korban magas hátú, oldalról lapított testű hal. Feje kicsi, orra rövid és nagy ívben lekerekített, a szeme feltűnően nagy. Kicsi, félig alsó állású szájára az orra szinte ráborul, de nem nyúlik eléje. Rövid hátúszójában csupán 8, de szembeötlően hosszú farkalatti úszójában 36–45 elágazó sugár található. Farokúszója mélyen bemetszett, alsó lebenye kissé hosszabb a felsőnél. Pikkelyei közepes nagyságúak, számuk az oldalvonal mentén 48–52. Az oldalvonal és a hátúszó között 8–11 hosszanti pikkelysor húzódik. Úszói sárgásszürkék. Jól fejlett példányai 20–30, maximum 35 cm hosszúak.

Hasonló fajok. Ugyancsak nagyon hosszú farkalatti úszója miatt hasonlít hozzá a laposkeszeg, de annak az orra hegyes, szája félig felső állású, és a pikkelyei sokkal kisebbek: számuk az oldalvonalon 65–75. Alakra és szájjállásra nézve hasonló a dévérkeszeg és a karikakeszeg, de mindkettőnek rövidebb az anális úszója, harmincnál kevesebb sugár támasztja. Ugyanez érvényes a szilvaorrú keszegre, emellett annak a szája teljesen alsó állású.

Környezet. A folyók dévérzónájára jellemző áramlaskedvelő keszegfaj. Áramlaskedvelő voltából következően a dévérzóna felső régiójában gyakoribb, mint az alsóban, és nem ritkaság a márnázónában sem. Az üledékes mederszakaszokat nem nagyon kedveli, inkább a sodrottabb részekben tartózkodik, ezért még az olyan holtágakban is csak elvétve találni meg, amelyek állandó összeköttetésben állnak az élő folyóval. A kis folyók sügérzónájában előfordulhat, de nem általános. A tavak és víztározók közül azokban él, amelyekben áramlások is vannak.

Táplálék. Táplálékát kisebb csapatokban járva a mederfenéken keresi. Túlnyomórészt fenéklakó gerinctelen állatokat, kisebbrészt szerves törmelékkel és növényi anyagokat fogyaszt.

Szaporodás. Ivarérettségét 3–5 évesen éri el, rendszerint május elejétől június közepéig tart a szaporodása. Egy-egy nőstény 10–50 ezer kb. 2 mm átmérőjű ikraszemet érlel. Az ivás a dévérzóna sodrottabb szakaszain, illetve a tavak áramlások részén játszódik le, ahol a lerakott ika a homokos-sóderes aljzathoz tapad.

Elterjedés. Főleg Kelet-Európában, a Don és a Volga vidékén terjedt el. Közép-Európában egyedül a Duna vízrendszerében él, ahová a jégkorszak után vándorolt be, ezért őshonos halunknak tekinthetjük.

Jelentőség. Mivel olyan folyószakaszokon él, ahol a halászat és a horgászat is jelentős, aránya a halzsákmányban nem elhanyagolható. Húsa szállkás, mint a többi keszegé, de jóízű, hasonló a dévérkeszegéhez.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

A két keszeget azért mutatjuk be párhuzamosan, mert vidékünkön a horgászok igencsak hajlamosak összetéveszteni őket. Ezenfelül igen kevesen vannak, akik e két halat hivatalosan elfogadott magyar névvel illetik. Máskülönbén népies elnevezéseket használnak, amelyek azonkívül hogy pontatlanok, gyakran éppen a másira illenek rá. De ha figyelmesen végigolvassátok a halbemutatókat, magatok is rájöttök, hogy a laposkeszeg és a bagolykeszeg

nagyon is különböznek. Azon ismereteket használva, amelyekre a Horog beindulása óta szert tettek, simán kiszúrjátok, hogy milyen a szájuk, különbözik a pikkelyzetük... Megkülönböztetésüket általában az nehezíti meg, hogy szinte sohasem fogunk mindkettőből egyszerre és ugyanazon a helyen. Ez is megkülönböztetési alap, hiszen ahol van egyikből, ott aligha akad a másikkól, mert életterük is jelentősen különbözik

„Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag, Te a népek hajnalcsillaga!...”

Gímmel 2010. március 14-én 19 órai kezdettel március 15-ére emlékeztünk. Az óbecsei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör nagytarmében került sor az ünnepségre.

Arról már olvashattatok a Jó Pajtásban, hogy március 15-e nemzeti ünnepünk.

Szerte a nagyvilágban, ahol csak énekel magyarok, ezen a napon mindenhol megemlékeznek az 1848/49-es forradalomról, szabadságharcról.

A kutúrkör színházterme zsúfolásig megtelt nézőkkel. Ott volt a város kicsinyei és nagyjai. A színpad nemzeti színű zászlóval és hatalmas kokárdával volt díszítve. Több kokárdát tűztek a kabátjukra is. Tudjátok, mi az a kokárda? Kör alakú, fodros szélű, nemzetiszínű jelvény, melyet eredetileg kalapra, a nők pedig a hajukba tűztek.

Olvastam, hogy 1848. március 15-én a pesti forradalom estéjén a Bánk Bán előadásán Jókai Mór szónokolt a színpadon, amire így emlékezett vissza egy későbbi írásában: „Látjátok ezt a háromszínű kokárdát itt a mellemen? Ezt viselje minden ember, ki a szabadság harcosa, ez különböztessen meg bennünket a rabszolgaság zsoldos hadától. E három szín képviseli a három szent szót: szabadság, egyenlőség, testvériség. Ezt tűzzük keblünkre mindannyian, kikben magyar vér és szabad szellem lángol! Aki háromszínű kokárdát akart feltűzni, annak előbb haza kellett menni. Tíz perc múlva a színház üres volt. És másnap minden embernek ott díszelgett a mellén a háromszínű kokárda, aki köpönyegben járt, az a kalapjára tűzte.”

A műsor elején felemelő érzés volt hallgatni a Himnuszt, melyet a színpadon a kutúrkör Szelence énekegyüttese énekelt.

Vendégek is érkeztek e napra, többek között Pápai Márta, az EU-ügyek és nemzetközi fejlesztések attaséja, aki fölolvasta Bajnai Gordonnak, Magyarország miniszterelnökének az üzenetét.

A Himnusz éneklése

A Zengető együttes

Ezután a kutúrkör tagjai március 15-ére emlékeztek, majd a szavalóik mutakoztak be: Magyar Zsófia, Vukov Anita, Péter Lea, Kéring Karina, Friss Viola, Sárkány Krisztina, Pásztor Tímea általános iskolások, és Rókus Zoltán, Friss Tünde, Rókus Ármán gimnazisták. Elszavalták a címadó Petőfi-verset, az 1848-at, a Föltámadott a tengert és Egy gondolat bánt engemet.

A Zengető együttes Petőfi megzenésített verseit, az énekegyüttes Kossuth-nótákat

adott elő, majd fölléptek a táncosok... Végezetül az énekegyüttes elénekelte Vörösmarty Mihály Szózatát.

Hogy méltóképpen emlékeztünk, köszönhetjük a kutúrkör elnökének, Ricz Róbertnek, aki összeállította e szép műsort, valamint Kisimre Szerda Annának az énekek, és Kisimre Árpádnak, a táncok betanítását.

K. E.

Ricz Róbert fotói

Kossuth-nótákat énekeltek

Petőfi forradalmi verseit szavalták

Sikeresen szerepeltünk a miskolci Ökológiai Intézet, a Fenn tartható Fejlődésért Alapítvány és a Több Mint Legenda Közhasznú Egyesület közösen meghirdetett rajzpályázatán. Osztályunkból öt en pályáztunk. Darazsac Diána volt a legsikeresebb. Az ő alkotása külön díjban részesült. Oklevelet és plüssjátékot kapott, s velünk együtt egy egy pólót. A fiúk fehérret, a lányok narancssárgát. Mindannyian nagyon örültünk. – **Bencun Mia**

A díjazott csapat: Mia, Molnár Andor, Diána, Róbert és Hajnalka

A kolozsvári Communitas Alapítvány Ha varázspálcám lenne... rajzpályázatán is eredményesen szerepeltünk. Osztályunkból öt en pályáztunk. A minőséges munkáknak köszönve csoportdíjban részesültünk. Oklevél, póló és lufi búj meg az ajándécsomagban, míg osztályunknak könyvet és rajzfelszerelést nyertünk. – **Vukov Johanna**

A díjazottak: Molnár Andor, Hajnalka, Diána és Attila (V. Johanna betegség miatt hiányzott)

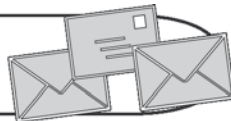

Az idei községi matematikaversenyt a Majsai Úti Általános Iskolában tartották meg. Én is ott voltam osztálytársammal, Tóth Johannával. Az iskolai versenyről jutottunk tovább. A versenypéldák kidolgozására két óra állt rendelkezésünkre. Az öt példából négyet sikerült megoldanom. Községi szinten harmadik helyezett lettem. Oklevelet kaptam, aminek nagyon örülök. Remélem, hogy az áprilisi körzeti versenyen is jól szerepelek majd. – **Besnyi Botond**

4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Botond oklevelével

MIZUJS?

Iskolánkban megalakult a kistudósítók csoportja Szabó Eszter magyartanárno vezetésével. Ez alkalommal néhány hírel jelentkeztünk.

A Népkör szervezésében minden hónapban tinidiszko lesz. Az első február 20-án volt, amelyre három iskola diákjai kaptak meghívást, így: a Széchenyi István, Jovan Jovanović Zmaj, valamint a Majsai Úti Általános Iskola. Mindegyik iskola rövid műsorral mutatkozott be. A következő diszko március 20-án lesz. Alig várjuk! – **Takács Anita, 5. a**

Március 8-án az 5. a osztály tanulói meglepetéssel készülték a tanárnók számára. Minden tanárnó egy szép virágcsokrot kapott az osztály nevében. A fiúk is meglepték a lányokat egy-egy szál virággal. Kedves meglepetés volt. – **Torma Ibo-lya, 5. a**

Iskolánkban az órák közti szünetekben mindennap négy hetedikes segít az ügyeletes tanároknak a rend fenntartásában. A másik váltásban pedig a nyolcadikosok segítkeznek. – **Mészáros Anett, 5. b**

Osztályfőnöki órán a puskázásról beszélgettünk. Az osztályfőnök kiválasztott néhány gyereket, akiknek egy kitalált órán, az ellenőrző alatt puskázniuk kellett. Öt tanuló pedig a tanár szerepét vállalta. Az őt, „tanárnak” ez a gyakorlat tanulságos volt, ugyanis láthatták, milyen könnyű észrevenni a puskázókat. – **Losonc Emília, 5. b**

Iskolánkban van tamburazenekara. Ez a zenekar már több helyen is fellépett, többek között tavaly a Szent István-ünnepségen, Zsanán, Magyarországon, az iskolánál levő templomban egy esküvőn, karácsonykor az éjféli misén. Minden iskolai ünnepségünket ők teszik ünnepélyesebbé. A zenekar megálmodója és vezetője Tamás Sándor zenetanár. – **Rapcsány Nóra, 5. a**

A Gyermekeparlament szervezésében március 22-én és 23-án húsvét alkalmából kiállítás lesz az iskola folyosóján. Ebben minden osztály részt vesz. Készítünk húsvéti képeslapokat, festünk tojásokat. A bevételt a szegény tanulók megsegítésére fordítjuk. – **Takács Teodóra, 5. b**

Az 5. a osztálynak informatikaórán ritkán van alkalma játszani. A múlt órán a tanárnót a titkárhelyettes, Rózsa Zsombor helyettesítette, és megengedte, hogy játszottunk is a számítógépeken. – **Németh Marcell, 5. a**

Minden szombaton fudballedzés van a fiúknak Juhász Sándor tornatanár vezetésével. – **Németh Marcell, 5. a**

A tudósításokat a szabadkai Széchenyi István Általános Iskola ötödikes tanulói írták.

A 4. c osztály tanulói ünnepi műsorral kedveskedtek édesanyjuknak, nagymamáiknak a nők napja alkalmából. Verseket, dalokat, jeleneteket adtak elő, furulyáztak, táncoltak. A műsor végén szerény kis ajándékkal köszöntötték fel őket. – **Romić Márta**

Párdity Lúdia és Romiç Márta 4. c osztályos tanulók díjazottak lettek Az én tanítóm elnevezésű rajzpályázaton, amit a Tanítók Egyesülete szervezett meg. – **Jenei Dorina**

4. c osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Az én versem

Akármít teszek,
minden rossz.
Ha megcsinálom,
az a baj.
Ha nem csinálom,
az a baj.
En ezt nem értem.
Vajon miért van ez?
nem értek már semmihez?

Vagy a szüleim pikkelnek rám?
Ez bizony már nagy talány.
És vajon meddig tart?
Pár hét, év, vagy talán
már örökre?
Sajnos nem tudom,
meddig tart ez a rémálom.

László Nikolett, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Jaj, hol a fésűm?

Éjszaka nagyon különöset álmodhattam, mert reggel az óra csörgését sem hallottam meg.

Amikor aztán kinyílt a szemem, felugrottam, és már tudtam, hogy elaludtam. Kapkodtam fűhöz-fához, és azt kérdeztem magamtól, mért vagyok ennyire hanyag, hogy este nem készíték össze mindent. Még bepakolni, felöltözni, fogat mosni, fésülni...

– De jaj, hol a fésűm?

Nem volt a tükör előtt, sem a szekrényben, nem volt sehol. Mindjárt fél nyolc lett volna, már indulnom kellett. Fésű híján az ujjaimmal igazítottam meg a hajamat, és már csaptam is be a kaput magam mögött. Útközben szorosan a fejemre húztam a kapucnimat. Az utolsók között még éppen hogy beértem a tanításra. Az osztályban a hátam mögött a lányok rólam beszéltek, és vihogtak. Csengettek. Anna, a barátnőm odalépett mellém és megkérdezte:

– Mi történt veled, szélviharba kerültél?

– Nem találtam meg a fésűmet – sügtam.

Eközben a fiúk az udvaron egyre több csúfnevet akasztottak rám:

– Madárfészek!

– Szénaboglya!

A következő órán az osztályfőnök bejelentette, hogy a hatodikon fényképezkedés lesz. Egyszerre úgy éreztem, mintha megnyílt volna alattam a föld, arra gondoltam, hogy ma minden összeesküdött ellenem!

Ez már az ötödik óra, és még mindig nem találtam megoldást. Kétségbeesetten ültem a padban. Az osztálytársaimat már megkérdeztem, hogy hozott-e valaki fésűt, de nem jártam sikerrel.

Mindent feladva ültem le a többiek közé, a csodában reménykedve, amikor a fényképezőnő magához hívta a lányokat:

– Tessék, lányok, itt egy hajkefe, igazítsátok meg a frizurátokat.

Meg voltam mentve! Úgy éreztem, mintha egy nagy kő esett volna le a szívemről!

Egy hét múlva, amikor megkaptuk a fényképeket, már nevetve gondoltam vissza erre a napra.

Krnjac Marija, 6. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Padtársam, Orsi

Orsi az én barátnőm,
az én leghűbb padtársnőm.
Hosszú, barna a haja,
széles a mosolya.

Szorgalmas és kedves,
mindegyik jegye szépséges.
Találkozunk mindennap,
szeretetet tőle mindenki kap!

Vastag Tímea, Cseh Károly iskola, Ada

Rózsa

Minden szál piros rózsza
a szeretet hordozója,
mindenki kezébe e szép virág,
így vár ránk egy szép világ.

Molnár Zsanett, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Nevetségessé váltam

En próbáltam, de nem ment.

Bármennyire igyekeztem, nem sikerült. A reményt feladom. Sokat szenvedtem, hogy egyetlen célokat megvalósítsam, de most már elfáradtam, feladom.

Sivár életem mélypontjára érkeztem, és valahogy nehezen tudok kiszabadulni a mély, fekete gödörből, amibe belehúzott az ismeretlen érzélem. Nem tudom magam sem, hogy mi ez az érzés, de biztos a korral jár, hisz én is most kelek át a hídon, s ezután leszek felnőtt. Csak állok a tükör előtt. Csak állok, és nézem, hogy mi lett belőlem. Mintha valaki más lenne előttem. Jó mélyen nézek a tükörbe, és próbálok egy másik személyt keresni benne, de nem sikerül. Teljesen reménytelen a helyzet. Most már nem tudom, mitévő legyek. Egyetlen dolgot tudok, azt, hogy akit a tükörben látok, nem én vagyok. Nem tudom elfogadni magam. Pedig én csak egy kis figyelmet akartam. Egy kis törődésre vágytam. Nem akartam, hogy csak a kislányt lássák bennem. Mindennek az ellenkezőjét értem el. „Gyerekesen viselkedsz!” – ezt hallom mindennap. En egy kis csodára várok, hogy megtudják, ki is vagyok. Mások csak nevetnek rajtam. Nem értik meg, hogy megváltoztam. Csak állok a tükör előtt. Nézem magamat. Más az izlésem, a hajam, az arcom, az érzéseim. En tettem ezt magammal, most mégis bánom. Nem kaptam több figyelmet, törődést. Csend van a szobában. Nem zavar senki. Mégis hallok valamit. A fejemben sok nevetés, gúnyos röhögés hallatszik.

Félve nézek farkasszemet magammal, csóválom a fejem, suttogva hagyják el a szavak a számát:

– Nevetségessé váltam...

Nagy Andrea, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

A netes

A netes nagyon okos ember. El sem lehet képzelni, hogy mennyi információt képes az agyában tárolni. Sok dologról úgy gondolja, meg sem kéne hallania.

Ez a netes ember nemcsak okos, hanem még nagyon erős is. Sokat szokott edzeni. Legfőképpen ujjait ugráltatja le-fel. Aki lusta, ezt az edzést választja. Mint ahogy már említettem, okos, erős, és az ismeretisége is óriási. A világ minden tájáról van legalább egy ismerőse. Sok mindent tud róluk, ismeri őket, pedig ezt nagyon rosszul hiszi.

Ha egy europid netesről beszélnek, azt mondanám, hogy falféher a bőre, nem tud úszni, és nem bírja a fényt. Családtagjai nagyon szeretik őt, és a netes is nagyon szereti családtagjait. Szeretetét úgy mutatja ki, hogy sokat mesél. Például arról, hogy afrikai netes ismerőse hány km/h-val képes gépelni. „A családtagot ez láthatólag nagyon érdekli.” Szeretetét még úgy is próbálja kimutatni, hogy internetről rendelt ajándékokkal halmozza el szeretteit.

A netes sok „átlagembert” szeret felvinni a világhálóra, aminek következtében az átlagemberek sokaságát fertőzi meg, vírusokat küld nekik.

Egy rokonom netes. Engem még nem fertőzött meg teljesen, de láttam, amikor másoknak adta át betegségét (ez a munkája). Vigyázzunk a netesekkel, nagyon veszélyesek!

Kucor Noémi, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Gregus Emma
csantavéri
tanuló rajza

Osztálytársaim

Szanka Flórián
Az órán gyakran hallgat,
a szünetben meg mókázgat.
Kicsit testes,
de azért kedves.

Horváth Gabriella
Öröm ragyog a szemében,
ha csengő cseng a fülebe.
Hosszú haja fellebben,
mikor a szünetre kilibben.

Antalovics Krisztián
Vág az eszem, mint a borotva,
ő az osztály kis okosa.
Rúgja a labdát, fújja a nótát,
mindig jól érzi magát.

Novty Krisztián
Kicsi, de szívós,
ha mérges, harapós.
Jókedvből nála nincs hiány,
vele nevet az osztály.

Forgács Rebeka, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Családtörténet

Az én családom egy része Bosznia-Hercegovinából származik, a másik pedig hazánkból.

A nagyatám (apám részéről), Buza János Boszniában ismerte meg a mamámat, Stević Ankát. A kubikon együtt dolgoztak. A mamám a lovak körül ügyeskedett, a tatám pedig a fizetést osztogatta. 1961-ben összeházasodtak, majd Völgyesre, egy nagy tanyára költöztek. Apukám 1963-ban született, június 13-án. Részben ő tanította meg a nagymamámat magyarul. 2004-ben Oromra költöztek.

Anyukám szülei 1962-ben házasodtak össze, mindössze két hónap ismerkedés után. Számomra ez nagyon érdekes információ. A mamám, Hubai Mónika Tóthfaluból költözött a tatához, Milutinovits Gáborhoz, Orom és Völgyes határára. 1971-ben költöztek Oromra, mivel a közeli iskolát lebontották, és az 1964-ben született nagynéném, Milutinovits Anasztázia és az 1965-ben született édesanyám, Milutinovits Mónika iskoláskorúak lettek.

Anyám és apám 1981-ben ismerkedtek meg, majd 1987-ben házasodtak össze. Ők is Oromra költöztek. 1995-ben születtem én, Buza Gabriella és az öcsém, Buza Tamás 2000-ben.

Végül elérkeztünk napjainkig. Nagyon szeretem a családom minden tagját, és boldogan hallgatom a nagyszüleim történetét az év minden napján.

Buza Gabriella, 8. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

**Bojcsity
Dániel
szabadkai
tanuló rajza**

RÜGYFAKADÁS

Nevetségessé vált

Azon az estén is nagyon esett a hó, a sűrű pelyhek arcunkba ütöttek, alig láttunk, lassan haladtunk a vastag hótakaróban. Nem tudom, más hogy van vele, de én nagyon szeretek szülinapi bulikba menni. Barátom, Tamás úgyszintén. Ebben a sarki hidegben ez igen erős meghajtóerő a kihalt, palicsi mellékutcákon.

Végre megérkeztünk. Mások is jöttek, hólétől csuromvizesen. Összenevetünk a barátommal. Körbenéztem, feltűnt egy fiú, egy ázott puli jutott eszembe róla. Vajon miért? Betessékeltek, gratuláltunk, helyet foglaltunk. Újra az ázott fiút figyeltem. Olyan furcsa a mozgása, idősebb is nálunk, az arca meg tűzpiros. Mi üdítőt iszunk, ő valami mást, egy kisebb pohárból. Egyre jobb kedve kerekedik. Vicceket kezd mesélni, hangoskodik.

– Ha zavar, ahogyan vezetek... akkor tűnés a járdáról!

Jót nevet a saját humorán. Egyre több érdeklődő veszi körbe a hangoskodót. Neki ez csak olaj a tűzre. Folytatja:

– Mit mond a béka, ha rátaposnak?... Mit is? Elfelejtettem. Ja. Vák vágy?

Hangoskodónk most kiszemelt magának egy csinos szökét. Sürög-forog körülötte, kerülgeti, mint macska a forró kását. Akcióba lép.

– Szia! – kezdi a bemutatkozást. Mi a barátommal érdeklődve figyeljük a fejleményeket, de semmit sem lehet hallani, mert a zene hirtelen úgy dübörög, mintha Zeuszék száz hordót görgetnének le a Kaukázusról, ahol Prométheusz szenved egy sziklához láncolva. De a mi hősünk nincs ám lekötözve, sőt nagyon szabadon mozog, táncikálni kezd, egyre jobban ugrál a zene ritmusára. Vinné a szíve a kiszemelt szépséghez, ha a lába meg nem botlana a szőnyeg felálló sarkában. Hosszában hasra vágódik, a pohár kiesik a kezéből, az ital kiömlik a szőnyegre. A körülötte levők megütközve nézik, a szőke lány megvetően fordul el tőle. Ebben a pillanatban igazán nem lehet tudni, hogy ki szenved jobban: Prométheusz a sziklához láncolva, vagy hősünk a padlón, aki szörnyen nevetségessé vált. A többiek gúnyosan nevetnek rajta, ott hagyják.

Az ünnepelt is rögtön intézkedik, felsegitik, kitessékeli a pórul járt bulizót a szobából. Közben valaki a léggömbökhöz préselődik és egy piros színű nagyot durranva eltűnik, mint hősünk a szobából.

Elment, mert bután viselkedett, nevetségessé vált. Kinn a metsző hideg, a hősés majd felfrissíti. Remélhetőleg nemcsak ő lett bölcsebb ennek a történetnek köszönhetően, hanem a többiek is, hiszen más kárán tanul az okos.

Egymásra néztünk a barátommal, mentünk táncolni.

Pálfi Dávid, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Elromlott a fürdőszoba zárja

Nem bírom... Nem mozog a kulcs se jobbra se balra! Nem nyílik a szoba ajtaja, nem érkezik senki sem haza! Ideges vagyok, izzadok, dobog a szívem, ég a fülem, félek...

Mint minden reggel, aznap is bementem a fürdőszobába felöltözni, elkészülni. Általában nem szoktam magamra zárni az ajtót, de aznap úgy határoztam, hogy mégis bezárom, ne abajgasson engem senki sem. (Habár tudtam, hogy mindenki elment otthonról.) De a lelkiismeret... Az bántott, amiatt zártam be. A testvérem tiltott zseléjére volt szükségem, hogy jól sikerüljön a frizurám, meg persze nyugalomra, időre. Fésülgettem, tologattam jobbra-balra a tincseket, maszatoltam a zselét a hajamra, de közben ellenőrizgettem a tubust is, hogy mennyit fogyasztottam el. Megcsappant a mennyisége. Végigszaladt rajtam egy kis félelem, hogy emiatt le fog ordítani a testvérem. Közben füleltem is, hogy érkezik-e valaki haza, azaz mennyire kell sietnem. Amikor befejeztem a frizurázkodást, ki akartam menni, de nem tudtam kizárni az ajtót. Kínlódtam biztosan egy-két órán keresztül, aztán feladtam a harcot. Elkeseredetten ültem le a padlóra, és vártam. Vártam türelmetlenül, hogy halljam valakinek a lépteit. De, sajnos, arra jó sokat kellett várnom.

Csak délután érkezett meg az első családtag. A testvérem volt az. Sírós hangon kiabáltam neki a fürdőszobából, hogy segítsen. És segített. Megmondta, hogyan zárjam ki az ajtót. És kizártam. Csak erősen kellett nyomnom, míg a kulcsot fordítottam a zárban. Ez volt a nyitás titka.

A testvérem nem vette észre az új frizurámat. Nem vette észre azt sem, hogy majdnem az egész zseléjét elhasználtam. Mégsem kellett volna bezárnom azt a vacak ajtót!

Conkić Péter, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

RÜGYFAKADÁS

A tükör előtt

Elég sokat szoktam a tükör előtt álldogálni. Ez nemrég vált szokásommá. Volt egy hatalmas tükröm, de az ágyamnak támasztottam, és valamiért kiszaladtam az ebédlőbe. Egyszer csak egy nagy durranást hallottam. Rögön tudtam, hogy a tükörrel történt baj.

Nem is tudtam, hogy mondjam el anyuénak. Szerencsére a szüleim nem babonások, édesapám mégis így szólt: 9 év balszerencse. Hát azt nem mondhatnám, hogy nem ijedtem meg, de azért elgondolkodtam rajta. Mielőtt lefekszem belepillantok a tükörbe, akkor is, mikor felkelek, s mielőtt elindulnék az iskolába. Ha hazaérek, az a második dolgom, hogy megnézzem, nem változott meg rajtam valami. Talán csak annyi a különbség, véleményem szerint, hogy a hajam nőtt nagyot ilyen rövid idő alatt. Mindig eligazítom valahogy, de sehogy sem tetszik. Ha megmosom, akkor a legszebb, meg másnap. Este különböző bőrápolókkal kenem be az arcom. Szerencsés vagyok, hogy nem olyan csúnya a bőröm. Azért arra büszke vagyok. Az alakomra nem vagyok büszke, de elégedetlen sem. Anyu azt mondja, jól vagyok így, meg hogy én sosem leszek olyan vékony, mint egyesek. Engem most kevésbé érdekel a külsőm. A testem helyett, inkább az agyam fejlesztem. A fiúk sem úgy érdekelnek, hogy átalakuljak.

Újjá születek, ha elhagyom az általános iskolát. Akkor törődni fogok magammal még többet, de csak szolidan, komolyan.

Körmöci Laura, 7. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos

Bocsáss meg!

Hazudtam,
Kérlek, bocsáss meg!
Nem tudom, mit gondoltam,
Mikor elkezdtem.

Remélem, tudod,
Tudod, hogy ezt a pár sort
Neked írom,
S így kérek tőled bocsánatot.

Tudom, késő,
Késő van már.
Rég történt,
De azóta is fáj.

Felejtük a múltat,
Kezdjük újra!
Nincs több hazugság, egy sem,
Kérlek, bocsáss meg!

Molnár Mária, 8. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Életem legszebb korszaka

Gyerekek lenni állapot, és nem érdem. Sokszor hajtogatják ezt a szüleim. Ám nekem az egyik fületem be, a másikon ki.

Hisz kamasz vagyok, zárat akarok az ajtómról! De valahogy ez nem mindenkinek világos. Senki sem ért meg. Nem értik, egyszerűen nem. Bizonyára több időt töltök el a tükör előtt, meg ha úgy vélem jónak, akkor mindennap megmosom a hajamat. Hiszen sosem úgy áll, ahogyan kéne. Hol göndör, hol sima, hol pedig rövid. Az alakomról nem is beszélve, sosem leszek már olyan, mint fiatal koromban. De miről is beszélök? Hisz még csak most vagyok fiatal! Egyszer szerelmes vagyok, máskor meg nem akarok senkit látni, mert a kedvem csak úgy rossz.

Reggel, mikor felkelek, elkezdek tanulni, majd megmosom a hajam, megszáritom, kivasalom, hisz azt meg muszáj, mert ha nem, akkor úgy nézek ki, hogy jobb rá sem gondolni. Szóval az iskolába fél kettőre kell menni, de ha az órára nézek, és az 11 órát mutat, menten kitör belőlem a hiszti. Kések, de nagyon. Vagyis időben el kell kezdenem készülődni és öltözködni. Mert, ha az ember kamasz, akkor bizonyos problémákon át kell esnie. Nekem mégis többnyire szerencsém van a szüleimmel, bár lehetnének kicsit engedékenyebbek is.

Tudom, most életem legszebb korszakát, mégis szeretném, ha már véget érne. Addig is, míg tart, megpróbálom élvezni, és a nagy világban boldogulni, illetve boldognak lenni.

Kollár Katalin, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kedves Pajtások!

Munkatársaim névsorából látható, hogy **Csantavérről** szinte hétről hétre vastag boríték érkezik a Rügyfakadás postaládájába. S mivel a csantavéri iskolában nagyon sok jó tollú tanuló van, esetükben a mennyiség minőséget is jelent. Azt is számtalanszor bizonyítják, hogy fogalmazáskészségük ötletességgel párosul. Le a kalappal előttük!

Jó ötlet például, hogy miután elsajátították a jellemzés tudni-valóit, egy-egy embertípus megrajzolásával is próbálkoztok, mint ezt **Kucor Noémi** és **Világos Krisztina** tette korunk embertípusainak, a netesnek és a mobilosnak állítva emléket.

Az önjellemzés értékét az őszinteséggel vegyes ironikus hangvétel emeli **Krnjac Marija** (Jaj, hol a fésűm!), **Čonkić Péter** (Elromlott a fürdőszoba zárja), **Kollár Katalin** (Életem legszebb korszaka) fogalmazásában.

Pálfi Dávid az ittas ember gesztusait figyelte meg. Írásának szerkezete dicséretes, és az, ahogyan a Prométheusz-motívummal és a léggömbhasonlaltal tette szemléletessé mondanivalóját.

A múlt héten küldött jó írásokat a következőknek köszönöm:

Bácskertes: Jánosi Tamás és Pap Nikolett;

Csantavér: Biró Bernadett, Hajcsunk Martin, Kokolec Zsanett, Kollár Katalin, Konc Anita, Kucora Roland, Kucor Noémi, Lassú Csenge, László Nikolett, Majoros Violetta, Muci Szabolcs, Nagy Dávid, Nagy Emese, Pesti Nikolett, Sinkovics Dénes, Szabó Szuzanna, Tóth Viktor, Udvardi Ákos, Vida Elizabetta, Vig Krisztina, Világos Krisztina, Zsoldos Klaudia.

Ezenkívül 18 hetedikes véleményét az Egri csillagokról a Gyöngyhalász rovatnak továbbítottam.

Martonos: Cseszkó Csilla, Fehér Petra, Körmici Laura, Márki Annamária;

Szabadka, Ivan Goran Kovačić iskola: Bicskei Dániel, Borbély Béla, Céko Dániel, Jaramazović Martin, Nagy Andrea, Nyári Ákos, Pálfi Dávid, Sótanyi Gellért;

Szilágyi: Mészáros Noémi (2 írás), Tari Eleonóra (2 írás) és Tompa Melitta;

Újvidék, Petőfi Sándor iskola: Balog Dóra, Čonković Péter, Nánási Andrea és Tápai Ramóna (2 írás).

Üdvözléssel:

Tomán Mária

A mobilos

Ma már igen kevés olyan személy él, akinek nincs mobilja. De hát ez természetes. Vagy nem?

Különbéle mobilos egyeddel találkozhatunk.

Vannak, akik csak úgy eldugva hordják maguknál a telefonjukat. Ha nyilvános helyen csörög a mobiljuk, zavarba jönnek, próbálnak félrehúzódnia, halkan telefonálni. Ők azok, akiknek nem fontos, hogy mit tud a telefonjuk, egy a lényeg, hogy működjön! A másik csoportba tartoznak, akik szintén nem nagyon használják a telefonjukat, de mivel márkás, drága készülékük van, ha csak tehetik villognak vele. Ha csörög, hagyják hadd csörögjön, hogy biztos mindenki meghallja a menő csengőhangjukat. A következő mobilos fajhoz tartozók már elvetemültebbek. Mindenhol magukkal viszik. Sokat számít nekik, milyen a mobiljuk, hiszen sose lehet tudni, mit kell hirtelen felvenni videóra, vagy lefotózni. Ha elpusztul vagy elvész a telefonjuk, pánikba esnek. Mert mi van, ha pont akkor kapnak SMS-t, vagy valaki épp akkor hívja őket? Rendeteg zenesámot tárolnak telefonjukon, és már messziről hallani lehet, hogy felénk tartanak, mivel állandóan zenét hallgatnak. Pillanatokat alatt tudnak SMS-t írni, méghozzá úgy, hogy oda sem néznek. Betéve tudják, melyik betű, melyik gombon van. Erről a mobilos fajról rengeteget tudnék mesélni! Vajon miért? Talán én is ide tartozom? A szüleim szerint igen, de hát tőlük mit hall az ember: „Bezég, a mi időnkben, nem volt mobiltelefon, mégis működött minden!” Biztos igazuk van, de hát a világ fejlődik, és nem élhetünk úgy, mint az őseink.

Akár tetszik, akár nem, a mai ember, lehet az öreg vagy olyan fiatal, hogy éppen csak beszélni kezdett, már rendelkezik telefonnal. Ez pedig így van jól!

Világos Krisztina, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

MENŐ FEJEK

KÉPZELT INTERJÚ

Doctor Parnassus és a képzelet birodalma

– Terry, te mindig az elme titkos ajtóit nyitogatod, mindig az időben utazol.

– Eddigi mozifilmjeimre célzol? Igen, tudománymódosító szerekkel dolgoztam mindig, különösképpen a Félelem és reszketés Las Vegasban című alkotásom esetében. Számomra az örültek (12 majom), a sültbolondok (A halászkirály legendája), a nagyotmondók (Münchausen báró kalandjai), a gyerekek (Tideland) világa nagyon érdekes, ezekben a mesékben izgalmas figurákat vonulathattam fel. Ebben a legújabb filmemben mindenki más. A történet színhelye az angolok metropolisza, London, s ebben a hatalmas városban egy viktoriánus színházi társulat napjainkban mutatja be műsorát az utcákon, tereken, arra csábítva a nem éppen nagy létszámú érdeklődőt – a színház, az utazó társulat ma már nem trendi –, hogy lépjen be képzeletük határtalan világába, lásson valamit, amit eddig még nem látott. Az, amit nyújtanak, lélegzetelállító.

– Ez a társulat kiváló színészekből áll.

– Jól mondod. Tony szerepét maga Heath Ledger kérte, könyörögte ki tőlem, méghozzá egy darab cetlin, amelyre ráírta: „Eljátszhatom Tonyt?” De amikor a nagyszerű ausztrál színész, aki a Batman-sztoriban nyújtott alakításáért halála után kapta meg az Oscar-statuét, szóval amikor Heath elhunyt, összezavarodtam, nem tudtam, hogyan tovább. Mindenki azt hajtogatta, hogy ezt a munkát egyszerűen muszáj befejezni, ennyivel tartozunk a színészeknek. Végül a varázstükör mint megoldás elég nyilvánvalónak tűnt, hiszen az innenső oldalon játszódó jelenetek legnagyobb részét felvettük. Az alapvető kérdés így inkább az volt, hogy egy vagy több színész játssza el a szerepét. Végül három színész, Johnny Depp, Colin Farrell és Jude Law mellett döntöttünk, ők mentették meg a filmet...

– A saját képzedre támaszkodtál?

– Igen, habár rengeteg regényadaptációt és kész forgatókönyvet olvastam. Charles McKeown volt a segítségemre. Az elején két dologban egyeztünk meg: az egyik az utazó társulat Londonba helyezve, a másik pedig a központi figura, aki egy kicsit elveszett, időtlen, és nehezen találja meg a kapcsolatot a külvilággal, mely már nem kíváncsi a mesékre. Ezt a karaktert McKeown találta ki: Doctor Parnassust. A siker receptje, hogy a főszereplőn legyen a hangsúly, mert ő az, akivel a közönség azonosulhat. De az események mégis szerteágazóak, hol az egyik, hol a másik figura történetébe kapunk bele. Nos, magát az ördöggel alkut kötő Doctor Parnassust a bámulatos angol színész, Christopher Plummer alakítja. Színházi érzéke tökéletesen passzolt Parnassus karakteréhez, ráadásul némi

A hírneves Monty Python team egyik tagja, Terry Gilliam elkészítette eddigi legpazarabb, legcsodálatosabb mozifilmjét, egy újabb fantasyt, pedig akadozott a munka, mert egyik sztárszereplő, az Oscar-díjas Heath Ledger váratlan és tragikus halála megrendítette az alkotástábot, a producerek is takarodót fújtak, de végül minden jóra fordult, mi is megnézhetjük – akár a moziban, akár a DVD-változatot – a mester remekművét...

humort is becsempészett a figurába. Tom Wats vállalta az ördögi Nick szerepét, anélkül, hogy olvasta volna a könyvet. Új tehetségek is lehetőséget kaptak a filmben. Valentinát a szupermodell Lily Cole alakítja, s Andrew Garfield úgy kapta meg Terry szerepét, hogy nem is láttam, a munkatársaim hívták fel rá a figyelmemet. A storyboardot én készítettem. Olyan volt, mintha visszautaztam volna az időben. Így készült el a mű Parnassusról, aki lehetőséget ad, hogy mindenki bejárja a saját képzetét, de ez nem jelenti egyben azt is, hogy könnyű és kellemes utazásban lesz részünk.

B. Z.

Apa bizonyítványa

– Apa, megtaláltam a bizonyítványodat! Úgy látom te se mehetsz a meccsre.

Rossz jegy

– Kisfiam, ne szomorkodj, biztosan ki tudod javítani azt a rossz jegyet!
– Én megpróbálom, de nem lesz könnyű.
– Miért nem?
– Mert golyóstollal írták be.

Még egy rossz jegy

– Na, fiam, mikor javítod ki a matek egyesedet?
– Nagyon nehéz, apu! A tanárnő nem adja ki a kezéből a naplót!

Jó focista

Mérkőzés után az edző így szól a csatárhoz:
– Öregem, téged csak két dolog akadályoz abban, hogy jó futballista legyél.
– Micsoda?
– A két lábad.

Rendőr a kukában

– Tükördarab kerül a kukába. A kisfiú megrémül, mikor belenéz, és szalad a rendőrhöz:
– Rendőr bácsi, tessék jönni, valaki mint-ha lenne abban a kukában!
A rendőr is belenéz a kukába, majd elismerően megveregeti a vállát:
– Nagyon ügyes vagy, bizony, van benne valaki! Méghozzá egy rendőr!

Bíró

A bíró a futballmérkőzés előtt magához hívja a két csapatkapitányt.
– Még valamit, fiúk! Nem akarok semmi-féle durvaságot vagy verekedést!
– Ez az utolsó kívánsága, uram?

Így is lehet

– Uram, fordítva tartja az újságot – figye-lmezteti az egyik utas a villamoson a másikat.
– Tudom, de csak így láthatom a csapatomat az első helyen.

Eszkimógyerek

– Mitől fél az eszkimógyerek?
– A rémszarvastól.

Áruházban

Az áruházban a vevő odamegy az eladóhoz:
– Már három órája próbálgatom az önök modelljeit, de egyik sem felel meg.
– Próbálkozzék talán a kalaposztályon, asszonyom! Ezek ugyanis lámpaernyők.

Tetű

– Hogy hívják a kopasz fején a tetűt?
– Hajléktalan.

Vegetáriánus ragadozómadár

– Hogy hívják a vegetáriánus ragadozó-madarat?
– Legelészölyv.

Jó helyen vagy

Egy férfi ki akarja próbálni a tihanyi visszhangot. Elköltöztette magát:
– Jó helyen vagy ott! – és azonnal bele is esik a szakadékba.
– Segítség! – kiáltja, mire a visszhang:
– Jó helyen vagy ott!

Vasalás

– Na, kislányom – oktatja lányát az anya –, miről tudod meg, hogy már elég forró a vasaló?
– Hát onnan, hogy barna lesz tőle a fehér-nemű, és néha füstöl is.

Tévészerező

– Hogy hívják a japán tévészerezőt?
– Seképs hang.

Konyakszagú rántott szelet

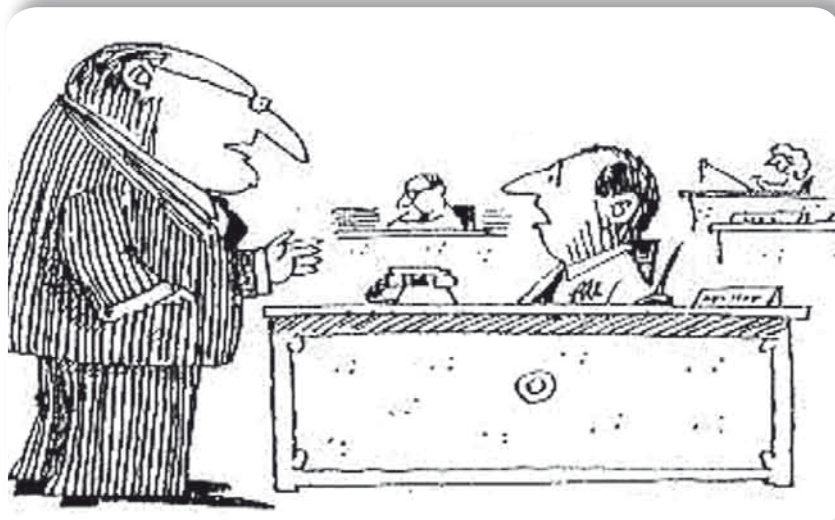
– Pincér! Ennek a rántott szeletnek konyakszaga van!
A pincér hátralép két lépést, és megkérdezi:
– Na és most, uram?

Csak nappal

Az autós elakad a kátyúban. A közelben lévő farmer traktorral kihúzza, és elkér öt-száz dinárt.
– Hallja – mondja az autós –, ilyen ár mellett meggazdagodna, ha éjjel-nappal a kocsi-kat húzgálná a kátyúból!
– Csak nappal – mondja a farmer. – Éjjel vizet hordok a kátyúba.

A fenébe!

– Maga miért nem dolgozik?
– Mert nem láttam, hogy jön.

Egerek vitája

Három egér arról vitatkozik, melyikük a legvagányabb. Azt mondja az egyik:

- Rajtam nem fog az egérfogó! Azzal szoktam edzeni. Felemelem a drótot, alányúlok, és kinyomom vagy hússzor!
- Rajtam meg nem fog a patkányméreg!
- dicsekszik a másik. – Felszívom és még élvezem is.

A harmadik nem szól semmit, csak az órájára néz, és elindul.

- Hát te meg hová mész? – kérdik tőle.
- Mennem kell, hatra randim van a macskával!

Fogorvosnál

- Mire kell figyelni a fogorvosnál?
- Ha azt mondja, hogy egy injekciót fog adni, akkor a szádat kell kitátani, és nem az alsónadrágotat letolni!

Zongorahangoló

Kovácsékhoz vasárnap délután becsengetnek. Kovácsné nyit ajtót.

- Jó napot, én vagyok a zongorahangoló
- mondja az idegen.
- Igen? És ki hívta magát?
- A szomszédok, asszonyom.

Unalmas

- Doktor úr, segítsen rajtam, én magamban beszélek!
- Ez még nem gond, sokan beszélnek magukban!
- Igen, de én szörnyen unalmas vagyok!

Tumultus

- Most már elég! Fejezze be a toladóást!
- szól az egyik utas hátra a zsúfolt buszon.
- Kérem, én nem tolakszom, csak időnként lélegzetet veszek.

Hernyófeleség

- Hogy hívják a német hernyó feleségét?
- Fraunyó.

Tetoválás

- Micsoda nagyszerű tetoválás! És jól bírja a mosdást?
- Azt még nem tudom, csak néhány hete készíttettem.

Eszkimó

- Mit iszik a részeges eszkimó?
- Hóbort.

Hiú horgász

- Ki az abszolút hiú horgász?
- Aki kizárólag tükörpontyra horgászik.

A tehetség

- Ki ül a zongoránál, szomszéd?
- A kislányom. Nagyon büszkék vagyunk rá!
- Ahá! És most játszik valamit, vagy csak a port törölgeti a billentyűkről?

Rendőrvicc

- Miért visz magával a rendőr az ágyba lefekvéskor két kavicsot?
- Az egyikkel lekapcsolja a villanyt, a másikkal megnézi, bezárta-e az ablakot.

A leggyorsabb traktor

Pista bácsi arról híres a faluban, hogy neki van a leggyorsabb traktorja. Meghallja ezt egy városi újjgazdag, aki akkor vette meg a legújabb Ferrarit. Feltuningolja, beül, és megy a faluba Pista bácsihoz, hogy kihívja egy versenyre. Eljön a pillanat, felállnak egymás mellé, mindketten egyesbe teszik a járgányukat, s elindulnak. Ott haladnak egymás mellett, amikor az újjgazdag kénytelen sebességet váltani: kettes, hármas, négyes, ötös! De az öreg traktorját csak nem bírja lehagyni. Erre emberünk bevágja hatosba. Látja, hogy Pista bácsi is elkezd matatni a sebességváltóval, de lemarad. Mikor bevárja az öreget, büszkén kérdezi:

- Na, mi van, öreg, bedöglött a járgány?
- A franc essen bele – káromkodik Pista bácsi. – Ez az ócskavas nem akarja bevenni a kettest!

Kezdő borbély

A kezdő borbély borotválás közben többször megvágja a vendéget, mire az kifakad:

- Hallja, legalább adjon nekem is egy borotvát, hogy védekezni tudjak!

Két tehén beszélget

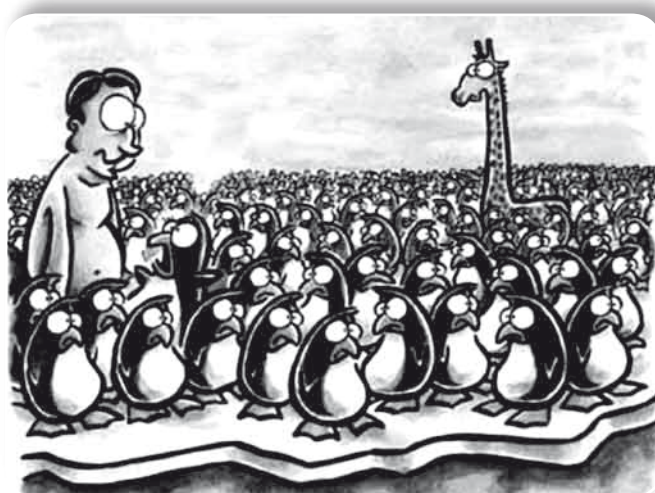
- Hallottál arról a ragályos betegségről, amitől megbolondulnak a tehenek?
- Hallottam bizony! Még jó, hogy mi pingvinek vagyunk!

Hol szokott ülni

- Ismerősnek tűnik az arca. Hol láthatam? – kérdezik az ismert színész.
- Talán a színházban.
- Az lehet. És hol szokott ülni?

– Valahogyan az az érzésem, hogy a bíró nem egészen pártatlan!

– El kell mondanom neked, hogy örökbefogadtunk!
– Szegény, de rossz lehet neki!

Perjéssy-Horváth Barnabás

Kollégium blues

(Részlet)

DOVER–OSTENDE

A Bluesképű lovak naplója

A világítótorony fénypásmája megmártózott a langyos, habos öbölvízben. A hajó szabad utat kapott ugyan, de nem moccant, talán még el akart mormolni egy matrózimát, mielőtt nekivág a mindennapos útnak: Dover–Ostende–Dover. Unalomig ismert pálya, sok meglepetés nem éri az utazót, a legénységet, bár sohasem lehet tudni...

Egy csapzott, éhenkórász sirály ereszkedett egyre lejjebb a grafitiszürke fellegek környékéről, aztán hirtelen megkapaszkodott a nyirkos, citromsárga fémkorláton. Végigegyensúlyozta magát egy darabon, akár egy hivatásos kötéltráncos, néhány szemfüles utas nyugtalanul kattogó-villogó fényképezőgépe előtt, végül némán elrugaszkodott, és visszatért a koszosradír-fehér sziklakkal keretezett kikötőváros felé. Laza íveket írt le a párás, friss levegőben.

Egy némafilm utolsó snittje, szürke volt minden, vagyis a szín különféle telítettségű változatait adta vissza a környezet. Egy srác elhaló ordítását lehetett hallani a szomszéd hajó felől, egy dudálás válaszolt a kölyöknek. A komp fenségesen megrendült. A mentőcsónakokon ideges fénycsóva cikázott. A nyár melegét fölhalmozó tenger párája lecsapódott a hajótestre, s onnan visszacsorgott a sós víz elegyében.

A Hover kikötő tele volt búcsúzókkal, de már elszállt a lelkesedés és a szorongásból táplálkozó mélabú, sokan átestek a holtpon-
ton, s nem igazán értették, miért nem indul a vízi jármű, valami oka lehetett, hogy nem közlekedik pontosan, a menetrend szerint. A füllesztő levegőben érzékelhető volt egy elkerülhetetlen zápor közelsége, könnyed nyári este volt. Ma még nem esett, Londont tegnap mosta el a víz.

Újabb rengés jött a mélyből. A fedélzeten német turisták viccelődtek: csak nem egy cethalon fekszenek? Aztán egy váratlan pillanatban nyugodt, fűrészelő mozgással távolodni kezdtünk a parttól, centiméterről centiméterre. Rekedt dudálás hallatszott, majd egy felszabadult taps az utasok felől. A parton is föl villanyozódtak a várakozók. Egy tengerésztszít vicces előadást rögtönzött szakértőn egy vidám csoportnak. Pörög-

tek a turbinák, a hajó hasítani kezdte a La Manche felületét.

A nagy hajcihőnek aztán hamar vége szakadt, a fedélzeten percek alatt megcsappant a közönség, vége a szenzációnak, senki sem világ körüli útra készült, két óra négy perc az egész Ostendéig. Nyilván nem először teszik meg ezt az utat. Különben is fokról fokra sötétedett, a doveri sziklák absztrakt temetőt rajzoltak ki, elmodósott, összedőlt sírköveket ábrázoló képnek tűnt az egyre némább szárazföld. Lompos felhők kószáltak a kikötő tengelye környékén, olyan hatást keltve, mintha az ipari forradalom fénykorában járnánk mondjuk Manchesterben, természetesen a tengert leszámítva.

Az utasok többsége már lebottladozott a hajó gyomrának felső traktusába. Angliából Belgiumba tartunk, hollandokkal egy német hajón.

Mi, magyar diákok, a Kelet és Nyugat között ingázó kompország lakói csodáltuk ezt a világot, közülünk nem mindenki látott tengert, talán az Adriát, esetleg a Baltit az NDK-ban. A csapat kellemesen fáradt volt: három hét utazás, fellépések. Nem csoda, ha a többség beállítódott a hazamenetelre. Honvágymentes érzés ez, a telítődés és a visszafordíthatatlanság lemondó tudata.

Eleven vízi lények kandikáltak ki a vízből; alattunk, mellettünk lüktető élet. A tenger metafizikája nem magától értetődő számomra, ezért írom ezt a naplót, hátha rájövök valamire, ami csak ilyen körülmények között juthat az ember eszébe. Angliából Belgiumba menet, hollandokkal egy német hajón, ez a mondat motoszkált bennem, mint egy refrén.

A nyugagyakról szőke, negyvenes pár kászálódott föl. A hűvös szélről és az antikolt szürkülettől elgyötörtén ők is leereszkedtek az utastérbe. Csak a korlát közelében volt ajánlatos közlekedni, csúszós a durva vasle-

Kedves Olvasó Tanulók!

Vannak helyek, amelyek nemcsak történelmünk, hanem kultúrtörténeti tudatunk és emlékezetünk kiemelkedő tereit is jelentik. A hely úgy válik térré az irodalomban, hogy történetesül, elbeszélhetővé válik, legendák és magánmitológiák kontextusába kerül. A kulturális emlékezet ilyen emblemikus tere a Debreceni Református Kollégium. A magyar irodalom többszörösen elbeszél helyeként funkcionál. E rovatban is már több olyan irodalmi szöveg (pl. Jókai- és Mórciz-regény) szerepelt, amelynek terét ez a város és kollégium képezte. **Perjéssy-Horváth Barnabás** (1965) **Kollégium blues** című regénye 2005-ben látott napvilágot a Kairosz Kiadónál: újdonsága abban rejlik a 19., illetve a 20. századi kollégiumregényekhez képest, hogy az a nemzedék, amelyről a regény szól, s amely ugyancsak a történelmileg patinás épületben folytatja tanulmányait, egy egészen más, új, megváltozott, a világ felé utat kereső korosztály már. Természetszerűleg kerülnek szembe tagjai a kollégium hagyományos értékrendjével. Az első fejezet visszatekintés: a tanulmányi kirándulásról hazatérő, leérettségizett szereplőket mutatja be, hogy a keretbe ágyazott regényből megtudjuk, mi zajlott a kollégium falain belül négy éven keresztül.

A rovat másik részében **Oravecz Imre** verseiből olvashattok néhányat. Oraveczet már ismeritek regényíróként. Milyen szövegközi, asszociatív kapcsolatra (milyen más művekkel való hasonlóságra!) utal első versének címe. Örömdó? Honnan is ismerős?

Bence Erika

mez padló, néhányan már megtapasztalták. A német lobogó hősiesen állta a viharos szél föl-fölhorgadó csapásait.

– Fiacskám, te mit firkálsz itt, a sötétben? – fogta meg hátulról a vállam Dagi, de nem lepődtem meg, messziről érzékelttem, hogy valaki zavarni készül köreimet.

– Jobb sötétben mint későn, papa ... Van valami kifogásod ellene, Szilveszter? – mondtam anélkül, hogy föl néztem volna, mindig a polgári keresztnévén szólítottam, ha idegesített.

– Te nem vagy normális. Nem érdekel ez a marha jó hajó? Sovival már be is jártuk, van itt minden, mint a búcsúban. Itt a térkép – húzta ki a zsebéből a jegy mellé kapott reklámfüzetet. – Kérlek szépen, van bár, étterem, mozi, egy rakat félkarú rabló. Benéztünk a diszkóba, igaz, milyen klassz, Sovi?

– Az, tényleg. Üvegből van a táncparkettje, átvilágítható, egy rahedli reflektor lóg a plafonon.

– Vannak csajok is?

– Szerintem csak hosszabb utakon használják, tök üres.

– Mi van még? – bújtam vissza a naplómba.

– Egy jó kis duty free shop. Ha maradt apród, ott elverheted vágott hátba Szilveszter a húsos mancsával.

– Köszí – dörgöltem meg csapást szenvedett hátamat –, úgyis akartam venni pár ajándékot. Londonban már nem volt időm.

– Mert mindig firkálsz.

– Meg fényképezel – emelte fel ujját a vékonydongájú –, mióta megkaptad a sorozatvevő masinádát.

– Ez az, Sovi, felnyithatnánk végre Blue szemét, mi mindenről marad le, mindig csak egyedül mászkál.

– Te még cigizni sem akarsz, pedig már leérettségiztünk.

– Hagyjatok az örütségeitekkel, nem fogok miattatok rákot kapni! – s néhány vonással rajzoltam egy rákot a füzetembe.

– Rákot?! Mit mondott, doktor úr, mi a bajom? Kagyló, csiga? Nem, rák – színészkedt Dag.

– Miért fáj az nektek, ha én leírom magamnak, amit látok, és nem veszek részt a poénos felfedezőútitokon?

– Firkálni otthon is tudsz. A La Manche-on meg lehet, hogy utoljára hajókázol, öcsi.

– Engem a komp nem érdekel, vagyis ami lent zajlik, az az élet egyszerűen nem izgat, de azért majd körülnézek, mint Dante a pokolban. Egyébként nem vagyok öcsi.

– Ez megőrült! Gyere, Sovi, menjünk, hagyjuk itt, nézzük meg a night clubot, a valódi poklot, egyszer élünk!

– Oksi, bár nem tudom, hogy minket, csórá magyarokat beengednek-e az első osztályra.

– Majd én kidumálom. Angolból jó vagyok. Nem véletlenül vettem fel az egyetemre. Hallod? Ha meguntad a firkálást, utánunk jöhetsz, lementünk csajozni – lódult meg Dag.

– Szórakoztatok csak, meg vannak számálva a perceitek.

– Ez anyigilag zokni, menjünk! – mondta Sovi, s majdnem hasra vágódott a nedves padlón, miután vadonatúj edzőcipője beleütött egy alattomosan kiálló csavarba. Aztán eltűntek a hajó csodálatos birodalmában.

Dagi és Sovi elválaszthatatlanok. Az egész utat végigbohémkodták. Bizottság-, KFT-, Sziámi-, Kontroll- és Európa Kiadó-számokat üvöltöttek vagy suttoztak az utcán fényes nappal, a tengerparton nyakig beásatták magukat a homokba, levelet írtak (magyarul) a királynőnek, aztán Windsorban átadták az egyik egyenruhás gárdistának,

egy díszőrségben állónak meg beletükröztek a szemébe. De nem is folytatom, nem zsúfolom tele anekdotákkal a naplóm. Dagi és Sovi padtársak, a nevüket a testalkatukról kapták még elsőben.

A csapat további tagja még Plíz. Ő szerintem most nem tud elszakadni a második emeleti játékautomatától, ahol az utolsó pennyjeit dobálja a gépbe. És nyer. Neki legalább van modora von Haus aus, innen is kapta a nevét. Kérlek, légyszi, bocsí, köszí és hasonló, néha kicsit fárasztó. Centaur, a fővezér is jó véleményrel van róla, csak egyszer verekedtek négy év alatt. Plíznek ekkor nőtt meg a rés a két első foga között, azóta úgy tud sziszegni, mint egy kígyó. Ez nem vicc. Kazimír, a biológianárunk mondta elismerőleg.

Három hete hagytuk el Magyarországot, általános fáradtság uralkodott el a csoporton, a többség békésen dekkolt a nagy közös kabinban. Végigénekeltek a kórossal a szigetet, a hírhedt Brittaniát, a nagyot.

Most megyek, és elverem utolsó forintjaimat. Ajándékokat kell vennem, esetleg egy Playboyt vagy valami hasonlót. Hátha át tudom csempészni a vasfüggönyön: az ember már csak ebben reménykedhet.

A szocialista erkölcs szigorúbb, mint a keresztény, szemforgatóbb. Ezzel az aforizmatikus bejegyzéssel fejeztem be egy oldalt a naplómban. Angliából Belgiumba menet, hollandokkal egy német hajón.

Oravecz Imre Versei

Örömóda

Már csak az egyszerű, világos dolgoknak akarok örülni,
a fénynek, mely reggel beárad a házba,
az ablaknak, melyen át kinézek,
a levegőnek, melyet belélegzek,
az ételnek, melyet magamhoz veszek,
a víznek, mellyel szomjam oltom,
a tűznek, melynél melegszem,
a ruhának, mely befedi testem,
az ajtónak, melyen át a szabadba lépek,
a földnek, melyen járok,
az útnak, melyen sétálok,
a kavicsnak, melyet hazaviszek a zsebemben,
a falevélnek, mely elém hull,
a fűnek, melyet nyírok,
a magnak, melyet elültetek,
a zöldségnek, melyet magam termeszték,
a hegynek, melyet képzeletben naponta megmászok,
az erdőnek, melybe vágyom,
a papírnak, melyre írok,

a ceruzának, melyet közben fogok,
a terasznak, hova munka után kiülök,
a szomszédnak, ki néha átugrik hozzám egy italra,
a széknak, melyben helyet foglalok,
az estének, mely felváltja a nappalt,
a kutyának, mely a lábamhoz telepszik,
a tücsökciripelésnek, melyet sokáig hallgatok,
már csak elkerülhetetlen, szükségszerű örömök éltesselek.

Emlékeztető

Tél, hó, hideg,
délután, csönd,
egyedül a városi lakásban,
sötétedés előtt tíz perccel,
hirtelen megszólal az ablak alatti berkenyén egy feketerigó,
és bejelenti az estét –
ne feledd,
ilyen pillanatokért élsz.

Fa

Évek óta azzal a fával tüzelek,
melyet apám szedett élete utolsó éveiben vágás után az erdőn.
Így melegítenek a halottak.

Windows 7 – további beállítások

Ha beállítottuk a nekünk tetsző témát, akkor lépünk tovább. A Személyre szabás ablakán belül kattintsunk a Tálca és Start menü hivatkozására, ahol több fontos elemet is konfigurálhatunk. Például, ha nem vagyunk megbékélve a Windows 7 Tálcagombjaival, akkor visszaállíthatjuk a megszokott állapotot. Navigáljunk ehhez a megfelelő legördülő listához, ahol válasszuk ki a Soha nincs összevonás opciót, hogy visszaálljon a régi rend.

Ugyanígy csálhatunk egy picit, ha szeretnénk visszakapni a Gyorsindítás eszköztárát is. Előcsalogatásához elsőként jobb egérgombbal kattintsunk a Tálcára, majd válasszuk ki az Eszköztárak opción belül az Új eszköztár... menüpontot. A felugró ablak címsorába írjuk be a következő sort: „%userprofile%\AppData\Roaming\Microsoft\Internet Explorer\Quick Launch.”

Ha jól csináltuk, akkor oldalt már meg fog jeleni a Gyorsindítás menüpontja. Ezt követően elsőként kapcsoljuk ki a Tálca zárolását, majd az új eszköztárra jobb gombbal kattintva a Szöveg megjelenítése és a Címsor megjelenítése opciókat tiltsuk le. A jobb egérgombbal ismétlen klikkeljünk a Tálcára, majd a tulajdonságok menüpontnál felugró ablakban állítsuk az ikonméretet kicsire (Kis ikonok használata). Ezt követően húzzuk arrébb az elválasztó vonalat, hogy hozzáadhassuk kedvenc programjaink parancsikonzait. Végül ismét zároljuk a Tálcat, és örüljünk régi-új Tálcánknak.

Sajnos nemcsak a Tálca változott, a Messenger is „elhetesedett”. Ha szeretnénk visszakapni a Messenger régi megjelenését, keressük meg a Start menüben az azonnali üzenetküldő parancsikonzját (ha fut, zárjuk be a programot), majd kattintsunk rá a jobb egérgombbal, és a tulajdonságokon belül keressük meg a Kompatibilitás fület. Jelöljük be a Futtatás a következő kompatibilitási üzemmódban opciót, s a legördülő menüből pedig válasszuk ki a Windows Vistát.

Miután helyre tettük az operációs rendszer témáját és a Tálcánkat, térjünk át az ugrólisták testreszabására. Elsőként kattintsunk jobb egérgombbal a Tálcára, majd válasszuk ki a Tulajdonságok menüpontot. A felugró ablakban navigáljunk a Start menü fülhöz, ahol haladjunk tovább a Testreszabás... irányába. A következő panelnél csemegézzünk kedvünkre, de jelen esetben az ablak alján találjuk a nekünk fontos elemet, ahol megadhatjuk, hogy pontosan mennyi elem jelenjen meg az egyes alkalmazások ugrólistájánál (A Jump List menükben...). Ha szeretnénk, hogy több jelenjen meg, akkor növeljük a beállított 10-es

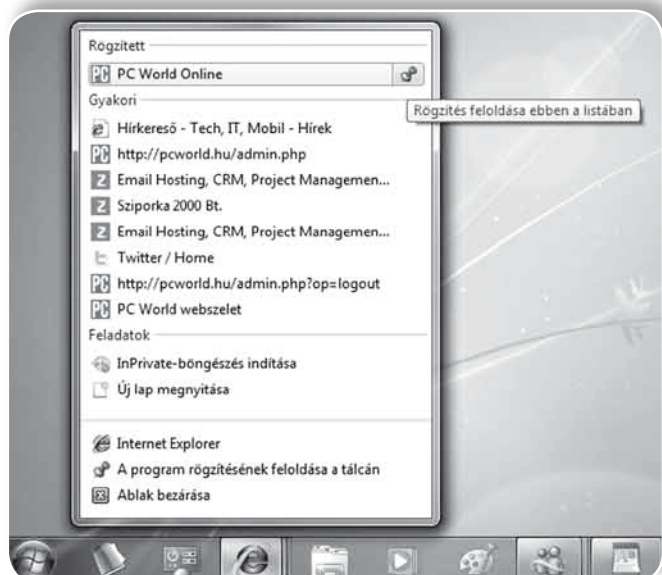
A Tálca régi pompájában

értéket, s értelemszerűen ennek az ellenkezőjét kell tennünk, ha csökkenteni szeretnénk az elemek számát.

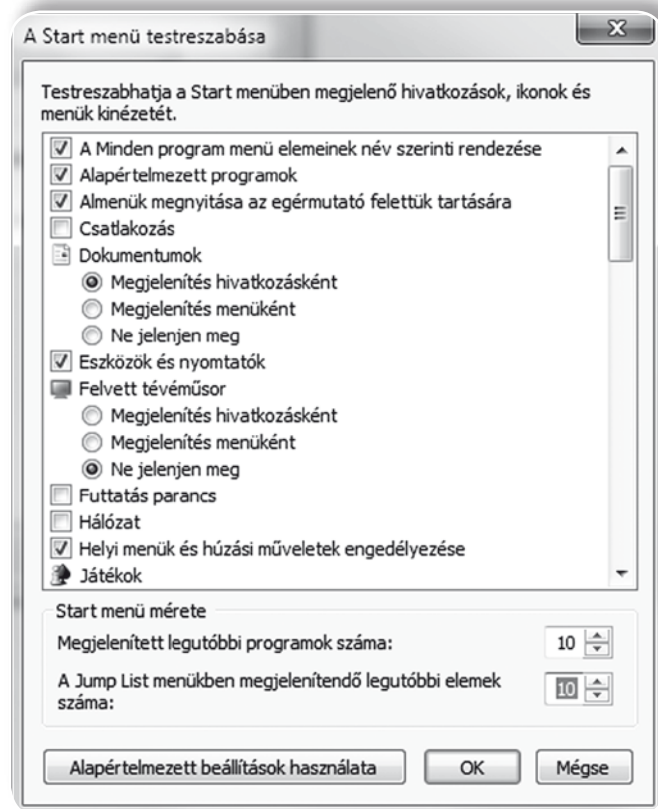
Érdekeség még, hogy ha valamelyik linket rögzíteni szeretnénk, akkor nyissuk meg az ugrólistát, majd szűrjük azt ugyanúgy le, mintha azt az adott alkalmazással tennénk a Tálcán.

Emellett lehetőségünk van személyes ugrólisták létrehozására is a Jumplist-Launcher (en. www.ali.dj/jumplist-launcher/) segédprogrammal, amellyel közvetlen hivatkozásokat helyezhetünk el a Tálcánkon. Ez a gyakran használt mappák és alkalmazások felkutatásánál lehet hasznos, hiszen azokat bármikor előcsalhatjuk egy jobb kattintással. Érdemes egy próbát tenni vele, mivel jelentősen felgyorsíthatja a mindennapi munkát!

Végül egy hasznos tipp: szűrjük le a Tálcára a Vezérlőpultot, majd nézzük meg annak az ugrólistáját! Bizonyára sokan elégedettek lesznek a látvánnyal.

Szűrjük le a gyakori elemeket!

Finomítsuk az ugrólistát!

HOROSZKÓP

KOS

Ha nem kapsz meg valamit, nyugodtan kinyithatod a szád, véd meg érdekeidet, álláspontodat! Tedd szóvá, vagy próbáld meg megszerezni! De a legelső lépés mégis az, ha bizalommal, nyíltan, őszintén az arra érdemesnek kiöntöd a szíved. Egyik barátod eléggé kacifántos, komplikált helyzetbe került, és most tőled kér segítséget.

BIKA

A mostani időszakot a szerelem hetének is lehetne nevezni, ami igencsak szerelmes hangulatba ringathat téged. Minden emberi kapcsolatra sikeres lesz ez a hét. Valóságos csodát fedezel fel, mikor egy tartalmas, mély beszélgetés során ráébredsz, mekkora kincs a szeretet.

IKREK

Az elvégzendő házimunkák hosszú listája tönkretetheti a hétvégédet, de ha ügyes vagy, mindennel végezhetsz, és még arra is lesz idő, hogy élvezd egy kicsit az életet a barátaiddal. Az egyik legjobb tulajdonságod a szilárdság. Ugyanakkor ez a legrosszabb vonásod is, hiszen nehezen tudsz változtatni, most is alig tudod rászánni magad valaminek a befejezésére.

RÁK

Kissé sötét gondok gyűltek a fejed fölé, és elég nagy fáradtságodba kerül, amíg legyűröd azokat. Sok beszédet, rábeszélést igényel, hogy elérd a vágyott sikert. Vitákba is keveredhetsz, de igazadat nem tudod egykönnyen érvényesíteni. Készülj fel rá, hogy a hátad mögött szomszédaid, barátaid pletykái követnek. Bármit tervezel, most minden kissé balul üt ki. Óvakodj a háttá támadó rosszakaróktól. A legjobb, ha nem foglalkozol velük.

OROSZLÁN

Minden módon arra törekszel, hogy előtérbe kerülj, akár otthon akár a mindennapi életben, hogy kinyilatkozásaidat mérvadó véleményként fogadják el. Ez a vágyad teljesülhet, de ez nagyon becsapós dolog, ugyanis nem biztos, hogy végül is örülni fogsz a központi szerepnek, mert ha valamiben esetleg tévedsz, azt súlyosabban ítéled meg, mivel minden, amit csinálsz, szem előtt van.

SZŰZ

Nagyszerű hétnak nézel elébe, feltéve, ha igyekszel pozitívan gondolkodni, és elfogadni a dolgokat. Nagyszerűen szórakozol, sőt még célt sem tévesztasz. Új kapcsolatok kialakításának is kedvez ez az időszak. A hét vége pedig kiváló lehetőséget nyújt új tervek kovácsolásához.

MÉRLEG

Ha esetleg valamilyen téren az életedben változtatásokat akarsz, itt az idő, hogy felismerd és megragadd az alkalmas pillanatokat. Nem elég csak elhatároznod, hogy holnaptól kezdve új alapokra helyezed némelyik baráti vagy társkapcsolatodat, le kell ülnöd az illetőkkel, és együtt kell megtalálnotok kapcsolatokat új formáit.

SKORPIÓ

Alig fog a környezeted rádismerni, olyan nyugodt leszel. Mintha még az a híres nagy energiád is takaréklángon égne, de ez jó hatással lesz rád. Most inkább a titkokat fűrkészed. Aki veled beszélgetésbe elegyedik, tudnia kell, hogy nem marad titka előtted.

NYILAS

Átmenetileg nem érzed szerencsésnek magad, sőt igen szeszélyes hangulatingadozásoktól szenvedsz. A hét eleje feszültnek, nyugtalannak ígérkezik. Mintha most nehezebben értenél szót a környezeteddel, pedig lehet, hogy csak arról van szó, hogy érzékenyebben reagálsz olyan dolgokra, amelyek mások csak nevetnél.

BAK

Megpróbálsz rendbehozni azokat a dolgokat, amelyek szinte megmérgezik minden egyes kapcsolatodat. Sokan próbálnak segíteni, és most a látszat ellenére valóban segíteni akarnak. Arra biztatnak, hogy az eddigieknél kicsit kevésbé legyél válogatós. A legfontosabb, hogy most ne add fel, kezd újra!

VÍZÖNTŐ

Már igen régóta visszafojtod a bánatodat, az elégedetlenségedet, a dühödöt. Ez az energia, ha nem vezeted le, egyszer csak sokszoros erővel robban ki, akkor, amikor a legkevésbé számítasz rá. Ereszd hát ki a gőzt, mert előfordulhat a héten egy kis csetepaté, amibe önkéntelenül keveredhetsz bele. Bárán vállald el a felkínált lehetőséget, hiszen azért ajánlották fel pont neked, mert bíznak benned.

HALAK

A napokban azt tervezed, hogy változtatsz az életeden. Képviseled határozottabban saját érdekeidet. Pontosán tudod, mit akarsz, és érzed, hogy meg is szerzed. Egyik barátod bíztat, és tanácsot is ad. Hihetetlen plusz erőfesz nyerni belőle, amire pedig igen nagy szükséged lesz.

A szerelemfűggőség

Mit is jelent az, hogy valaki szerelemfűggő? Az alábbi listából kiderül, hogy te is szerelemfűggő vagy e. Ha egyre több állításról úgy gondolsz, hogy az igaz rád, akkor nagy az esélye, hogy valamelyik kategóriába te is beletartozol.

Én hiszek abban, hogy...

– A boldogságom, és a jó közérzetem azon múlik, hogy szerelmes vagyok-e vagy sem.

– Az önbecsülésem azoktól az emberektől függ, akik szeretnek és elfogadnak engem.

– Ha mások nem fogadnak el vagy elutasítanak, az azt jelenti, hogy bennem van a hiba.

– Nem tudom magam boldoggá tenni.

– Nem tudom magam olyan boldoggá tenni, mint bárki más teszi.

– Fontos, hogy mások milyennek látnak, vagy hogyan bánnak velem.

– Ha valaki törődik velem, soha nem csinál olyat, hogy az lehangoljon vagy megbántson.

– Nem bírok egyedül lenni.

– Amikor megbántanak vagy lehangolnak, az valaki más hibája.

– Mások tesznek olyanná, amilyen éppen vagyok. Tehát, ha mérges vagyok, akkor ez felelős azért, hogy tartósan ebbe az állapotba kerülök.

– Nem vagyok felelős a tetteimért. Minden másokon áll. Ha nevetek, ha szomorú vagyok, ha sírok.

– Nem tudom elviselni a fájdalmat, különösen, ha azok másoktól, mások meg nem értéséből, elutasításából vagy kirekesztéséből adódnak.

Legyen szó bármelyik függésről, vele együtt élni nem egyszerű dolog. Folyamatosan meg kell győződnöd arról, hogy jó dolgot csinálsz-e jó időben, hogy kielégítsd a másik iránti vagy a saját szerelmi függőséged. Az érzelmeid mintha csak egy hullámvasúton lennének. Ha mások szeretnek, elfogadnak, úgy érzed, tiéd lehet a világ, azonban ha elutasítanak, az egész belső világod romokban heverhet.

Sokszor meg akarunk felelni valaki másnak, a szüleinknek, a barátainknak,

a tanároknak, ez természetesen ahhoz vezet, hogy úgy érezzük, egyedül nullák vagyunk, és bennünk van a hiba, nem pedig másokban. Természetesen ez igaz a szerelmi függőségre is. Ez egy belső probléma, mely legtöbbször alacsony önbecsülésből és huzamosabb ideig tartó rossz közérzetből vagy mély fájdalomból ered.

A rossz az egészben csak annyi, hogy a szerelem a leggyakoribb dolog a világon. Szerlem tengerében élünk, velünk, bennünk és körülöttünk él. Ha megtanulod, hogy hogyan nyiss a szerelem felé, egyből tele leszel szeretettel és békével. Ha pedig benned szeretet és szerelem van, sokkal inkább tudsz majd nyitni mások felé, és rájönni, hogy nemcsak kapni, de adni is nagyon jó a szeretet, szerelmet. Lehetséges, hogy nem fogod elsőre és könnyedén megtalálni azt, amire vágysz, de idővel biztos eljutsz oda te is.

A testmozgás kreatívabbá tesz!

Készen állsz az ötletbörzére? Szeretnéd felpozícionálni a kreativitásod? Lehet, hogy csak egy sétányira vagy az életedet megváltoztató ötlettől. No de hogyan is érdemes kezdeni?

Mindannyian ismerjük a testmozgás tucatnyi előnyét. Jókedvűvé tesz minket, megvéd a betegségektől, segít elkerülni az elhízást. De ki gondolt eddig arra, hogy az egyszerű mozgás a kreativitás megélésének közvetítője is lehet? Pedig így igaz: friss ötleteket, inspirációkat kaphat az, aki sportolásra adja a fejét.

Nem kell szuper fittnek vagy elképesztően kecsesnek lenned ahhoz, hogy a mozgás előnyeit megérezd. Vegyük például Beethont, aki – tudásunk szerint – nem volt igazi sportember, mégis minden reggelét kiadós sétával kezdte, és séta közben a fejében felmerülő dallamfoszlányokat jegyzetfüzetébe minden esetben feljegyezte. Ki tudja, hány remekmű született a reggeli bandukolások közben. Persze maga a séta nem elég – zeneszerzőnk hazatérve rögzest szorgos munkához látott.

Készen állsz az ötletbörzére?

1. Válassz egy olyan sportot, amely nem igényel különösebb koncentrációt, ilyen például a séta, kirándulás, futás, úszás. A tenisz és a legtöbb csapatsport túl sok pillanatnyi koncentrációt igényel.

2. Legalább 30 percet tölts mozgással.

3. Érdemes egyedül végezni a testmozgást, kivéve ha valakivel közösen kell ötletelnetek.

4. Vihetsz magaddal füzetecskét vagy diktafont, hogy rögzíteni tudd az ötleteket.

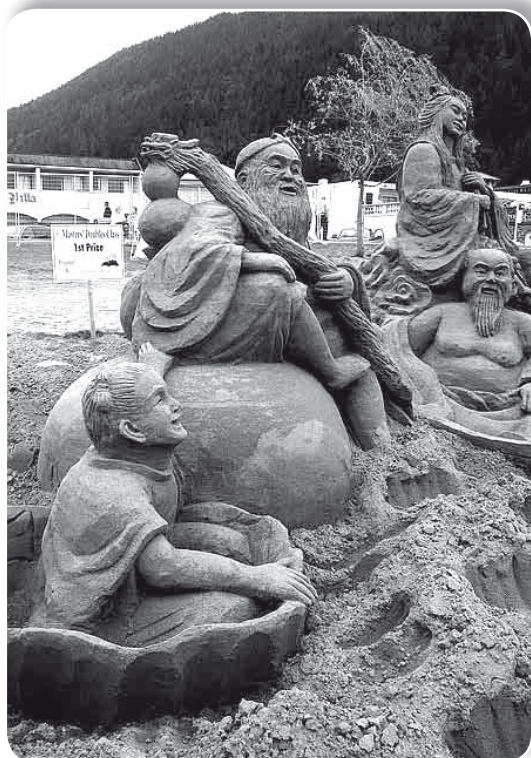
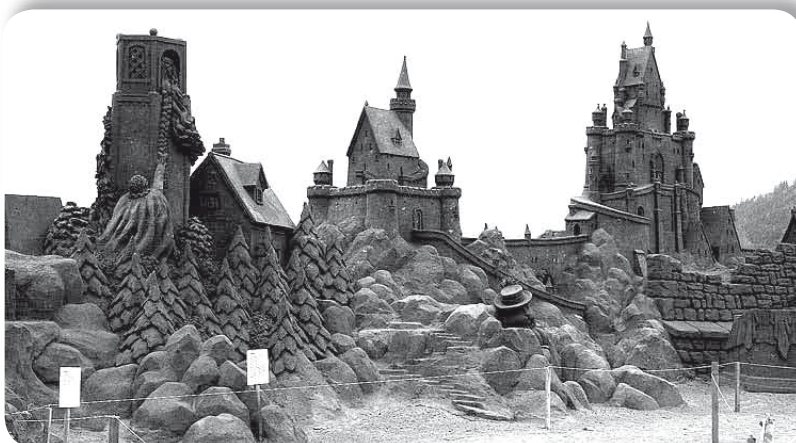
5. Hazaérkezés után azonnal láss munkához, addig, amíg még aktívak benned a kreatív erők.

Ideiglenes műalkotások

Vége a télnek, most már nem jégből, hóból készülnek alkalmi szobrok, hanem ismét visszatérnek a nyári alapanyaghoz: a homokhoz. Egy oregoni homokszobrász-bemutatón készültek ezek a képek: ha eljön az ideje, próbáljátok ki magatokat a homokszobrászatban, és küldjétek el szerkesztőségünknek képeiteket saját szobraitokról!

-g-

Van önkritikád?

1. Fontosak-e a külső tulajdonságok?

- a) Csakis azok a fontosak.
- b) Azok is fontosak.
- c) Nem azok a legfontosabbak.

2. Hallgatsz-e a lelkiismeretedre?

Találsz egy pénztárcát az iskolában. Mit csinálsz?

- a) Megtartom.
- b) Egy papíron közlöm a tanulókkal a történetet.
- c) Átadom az igazgatónak.

3. Milyen frizurát viselsz szívesebben? Miért?

- a) Ami kiváltja mások figyelmét.
- b) Ami épp divatos.
- c) Ami előnyös és egészséges.

4. Van-e felelősségtudatod? (Át szoktál menni az út túlsó oldalára ott, ahol nincs gyalogátkelő?)

- a) Minden további nélkül.
- b) Nem, mert megbüntetne a rendőr.
- c) Sosem cselekszem felelőtlenül.

5. Udvarias vagy-e?

- a) Soha.
- b) Néha.
- c) Mindig.

6. Volt-e indokoltan büntudatod? (Előfordult-e, hogy a tetted miatt nyugtalan voltál?)

- a) Nekem soha nincs büntudatom.
- b) Néha.
- c) Ebben sajnos gyakran van részem.

7. Általában mennyi ideig telefonálsz?

- a) Sokáig sok mindenről.
- b) Kihasználom a telefonálási időt.
- c) Lényegretörően.

8. Mennyit adsz mások véleményére? (Pl. nem hordod a szemüveget. Miért?)

- a) Mert a barátom/barátnőm szerint így szebb vagyok.
- b) Mert cikiznek a tanulók.
- c) Mert az orvos nem javasolta.

9. Milyen az emlékezőtehetséged?

- a) Nagyon hiányos az emlékezetem.
- b) Hiányos az emlékezetem.
- c) Pontos az emlékezetem.

10. Van-e önkritikád? (Az iskolában ugyanattól a tanártól megint elégtelent kaptál. Miért?)

- a) Mert pikkel rám.
- b) Bennem is van hiba.
- c) Nem tanultam eleget.

11. Van-e önfegyelméd? (Meg tudnád állni, hogy egy héten át tanítási órán nem kezdesz magánbeszélgetést?)

- a) Nem.
- b) Nem valószínű.
- c) Igen.

12. Hányszor segítettél önzetlenül a rászorultakon?

- a) Soha.
- b) Néhányszor.
- c) Sokszor.

13. Tudnál-e hazudni? (Szerelmes vagy, és a szüleid akarata ellenére elmész a találkára.) Hazatérve:

- a) Azt mondom, egyedül sétáltam.
- b) Nem szólok semmit.
- c) Bevallom.

14. Becsületes vagy-e? (Kölcsönkértél egy könyvet. Letagadnád-e, hogy nálad van, ha visszakérnék?)

- a) Nem.
- b) Majd visszaadom.
- c) Rögvest visszaadom.

15. Tudsz-e lemondani? (Csak egy kevés csoki maradt. A testvéred nincs otthon, megeszed?)

- a) Megeszem.
- b) Elfelezem.
- c) Meghagyom.

Pontozás:

Minden a válasz 0, minden b válasz 1 és minden c válasz 2 pontot ér.

Értékelés

30 pont – TÖKÉLETES

Tökéletes ember nincs. Nyilván van különbség a válaszaid és a valóság között. De mindenképpen hasznodra válik majd, ha a tökéletesség felé igyekszel.

26–29 pont – DICSÉRETES

Dicséretes, hogy képes vagy egy-egy hibát is fellelni magadban. Nagy kár, ha csak itt, a papíron vagy dicséretes, egyébként nem, mert akkor megint becsaptad önmagadat.

20–25 pont – JÓ

Jó úton haladsz. Fejlődik az önkritikád. De mintha kissé megszépítetted volna a helyzetet. Jól átgondoltad a válaszokat? Ha valóban így van, gratulálunk!

15–19 pont – ÁTLAGOS

Őszintén feleltél. Minden embernek vannak hibái. De ezek kijavíthatók. Amiben pedig jó vagy, azt fejleszd tovább. Sok sikert!

12–14 pont – NYUGTALANÍTÓ

Vajon mi az oka, hogy csak ennyi pontot értél el? Talán túl szigorú vagy önmagadhoz? Az mindenképpen dicséretes, hogy ilyen őszintén értékeled magad. De ne elégedj meg ezzel a helyzettel, csakis téled függ, hogy milyen ember vagy!

0–11 pont – KIÁBRÁNDÍTÓ

A válaszaid feltehetően komolytalanok. Miért nem mersz vagy akarsz szembenézni magaddal? Vagy talán cinizmusról van szó? Akárhogy is van, annak az embernek, aki fittyet hány a társadalmi elvárásokra (aki annyire önző), legyen bármilyen zseni, rengeteg konfliktussal kell számolnia.

„Kedves Bori Mária!

Én egy 13 éves fiú vagyok. Fél éve megismerkedtem egy lánnyal, aki nálam egy évvel fiatalabb. Nagyon tetszett, és meg is mondtam neki, hogy szerelmes vagyok belé. Nagyon örültem, amikor azt mondta, hogy ő is szeret engem. Ez a boldogság egy hónapig tartott, mert egyszer csak azt mondta, hogy már nem engem szeret, hanem más. Jó sokáig szomorú voltam, és nem volt kedvem semmihez sem. Mostanában megint azt vettem észre, hogy sokat tartózkodik arra, amerre én is, és lépten-nyomon a közelemben van, és néz. Összeszedtem a bátorságomat, és megkérdeztem, hogy szeret-e. Nem válaszolt semmit, csak elpirult, és elszaladt. Én még mindig szeretem ezt a lányt. Mit tegyek? Kérem, adjon tanácsot!

Patrik

Válasz:

Kedves Patrik!

Nem tudom, hogy megvigasztal-e az a tudta, hogy nagyon sok tini (és van hogy felnőtt is) hasonlókat él meg, mint te most ezzel a lánnyal. Sokszor nem tudjuk, hogy mit is akarunk, vagy éppen akkor döbbenünk rá arra, hogy mit jelentett az a valaki vagy valami, amikor elveszítjük. A jelekből ítélve a lány sem közömbös irántad. Azonban legyél türelmes, és várd ki, hogy benne is megérjen, hogy mégis te vagy számára a megfelelő társ. Addig is legyél vele kedves, beszélgetsetek minél többet, barátkozz vele. Az idő meg majd segít abban, hogy tisztázódjanak a dolgok: hogy a lány tényleg többet szeretne veled lenni, vagy hogy mégsem ő számodra az igazi. Mi pedig szorítunk!

„Kedves Bizalmas sorok!

Nagyon boldogtalan vagyok az utóbbi időben! Jártam egy fiúval, szakítottunk valami apróság miatt. Én még mindig szeretem őt. A barátok azt mondják, hogy ő is szeret engem. Nagyon szeretnék vele kibékülni, de ő mindig elutasít. Nem tudom, miért? Talán azért, hogy fél, hogy újra kitolok vele? Többször is próbáltam a békülést, de nem sikerült. Elhatároztam, hogy többet nem szaladok utána. Lesz, ami lesz. De azért jó lenne, ha újra a közelében lehetnék, és jóban lennénk, mint régen. Mit tegyek? Help!

Buli

Válasz:

Kedves Buli!

Azt hiszem, megtanultad a kis leckét, amit az élet állított elébed. Azt, hogy az emberi érzelmek törékenyek, ha nem vigyázunk rájuk. Meggondolatlanul viselkedtél, kitoltál a fiúval, és nagyon megbántottad. A fiú biztosan nem tartotta apróságnak azt, amiért szakított veled, és ezért „köti az ebet a karóhoz”, és nem hajlandó kibékülni. Alkalmadtán bocsánatot kérhetsz tőle, de az iránta való szerelmed történetének végére pontot tehetsz. A jövőben pedig vigyázz, hogy mit és hogyan teszel a másik emberrel, lényegtelen, hogy szerelemről, barátságról vagy családi kapcsolatokról van szó. Azt add mindig, amit te is kapni szeretnél a másiktól. Úgy viselkedj másokkal, ahogyan te is szeretnéd, hogy viselkedjenek veled!

„Kedves Bizalmas sorok!

Az én problémám a fiúm legjobb barátja. Én 13 éves vagyok, ők 15 évesek. Mindig, amikor egyedül maradunk, nyomul, erőszakosan viselkedik, ölelget. Megpróbált már megcsókolni is. Nagyon kellemetlenül érzem magam. A fiúmmal már nagyon régóta nagyon jó barátok. Szerintem, a fiúm nem is tudja, milyen is a barátja igazából. A barátnőm azt mondta, hogy mondjam meg neki, hogy milyen rondán viselkedik velem, de félek, hogy nem úgy végződik a dolog, ahogyan én szeretném. Mi lesz akkor, ha a barátja egészen más történetet talál neki, mint én.

Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?! Nem szeretném elveszíteni a fiúmat!

Lulu

Válasz:

Kedves Lulu!

Szerintem minden emberi viszonyban nagyon fontos az őszinteség, mert az a bizalom egyik forrása. Képzeld el, milyen lenne a fordított helyzet, ha a te barátnőd tenné ugyanezt a te fiúddal? Te szeretnéd-e tudni ezt? Arra is gondolnod kell, hogy mi lesz akkor, ha a fiúd másként szerez tudomást arról, hogy mi történt közted és a barátja között? Mit gondol, és hogyan érzi majd magát akkor? A fiúd megérdemli, hogy nyitott és őszinte legyél vele. Minél előbb mondd el neki, hogy milyen élményed volt a barátjával. Hagyjad, hogy ő tisztázza és rendezze vele a dolgokat. Ha mégis szakít veled, az sem olyan rossz, mint amilyennek az első pillanatban megéled, mert legalább tudod, hogy a fiúdnak mekkora bizalma van benned, és mégsem vagytok egymásnak teremtve.

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves vagyok, és van egy barátnőm, aki katasztrófa az öltözködésben. Lépten-nyomon megszólják a tanárok az iskolában. Volt már, hogy haza is küldték átöltözni. Szűk nadrágok, rövid, kivágott pólók, pánt nélküli cuccok, átlátszó blúzok, miniszoknyák. Tudom, hogy mindenkinek joga van úgy öltözködni, ahogyan akar, de úgy látom, hogy ő túlzásba viszi a dolgokat, különösen akkor, amikor az iskoláról van szó. Azért sem áll neki jól az ilyen ruha, mert nem éppen a legsoványabbak közé tartozik. Azt mondják egyesek, hogy csak a fiú figyelmét akarja magára hívni. Mondtam már neki, hogy legalább az iskolába jöjjön rendes cuccban, de kinevetett. Félek, hogy engem is rossz lánynak titulálnak majd, ha vele vagyok. Mit tegyek? Kérlek, adj tanácsot!

Tipp-topp

Válasz:

Kedves Tipp-topp!

Azt hiszem, te már minden tőled telhetőt megtettél, felhívtad a figyelmét arra, hogy nem állnak neki jól a ruhák, amelyeket hord. Senkit sem lehet erővel rávenni, hogy megváltozzon. Ha esetleg együtt mentek majd vásárolni vagy sétálni, mutasd meg neki azokat a cuccokat, amelyekben fenomenálisan fog kinézni. Ha különben jó barátnő, mindegy, hogy milyen ruhában jár. Az iskolai öltözködést pedig az iskolai viselkedési kódex, a házirend szabja meg. Hivatkozz erre, amikor újra az öltözködés kerül a beszélgetésetek középpontjába.

A szegény csizmadia és a szélkirály

Annyi gyermeke volt egy csizmadiának, mint a rosta lyuka, még eggyel több. A szegény ember éjet és napot eggyé tett, úgy dolgozott, hogy ezt a sok gyermeket eltarthassa, mégis neki Péntek urammal kellett rokonságot tartani, vagyis mindennap böjtölni, hogy napról napra élhessenek.

Történt egyszer, hogy egy gazdag ember sok munkája után néki egy véka lisztet adott. Ahogy megy haza a szegény csizmadia a lisztel, kapja magát a szél, utána megy, s mind elviszi a vékából, ami benne volt, úgy-hogy mikor hazaért, csak az üres vékával állított az éhes gyermekek elé.

– Hát ez már mégis csak sok – azt mondja a szegény ember keservében –, én elmegyek, hogy megkérdezzem azt a Szélkirályt, hogy volt szíve elvenni az én kevés lisztemet.

Elindul, s megy hegyen-völgyön, erdőn-mezőn keresztül. Elmegyen hetedhét országon is túl, míg végre elérkezik egy szép mezőségre, s ahogy ezen a mezőségen néz ide is, tova is, meglát feléje közeledni egy forgószelet, mely dühösen sodorja az út porát a magasba. Megretten a szegény csizmadia, lekapja a kalapját, s leborul a földre, hogy ha lehet, megmeneküljön a forgószelet dühétől.

– Köszönd meg – szólalt meg a szél –, hogy megismertél, és tiszteletet nekem, mint Szélkirálynak megtetted, mert különben pórul jártál volna. Hol jársz, mit keresel itt?

– Uram – mondta magához térve a szegény ember –, éppen felségedhez jöttem elégtételt kérni. A minap nagy munkámmal egy véka lisztet szereztem, s amint vittem haza, valami szélúrfi csúfságból mind széthordta, s most a családom otthon éhezik.

– Hagyd el – így szól a Szélkirály –, majd meglakol a gonosz kölyök érte, de addig is téged sem hagyhatlak a kárral. Gyere el hozzám – ezzel elvezette a kastélyába, jól megvendégelte, s megajándékozta egy berbéccsel. Azt mondta:

– Ha hazaérkezel, mondd meg neki: „Rázd meg magad, te berbéc!” – egész hónapra való pénzt ráz le magáról. De jól vigyázz, hogy amíg haza nem érkezel, ki ne próbáld.

Bűcsút vesz a szegény ember a Szélkirálytól s hazaindul. De a kíváncsiság nem engedte, hogy a berbécset hazaig meg ne próbálja. Alig mondja ki a parancsszót, a berbéc körül a föld telides-teli lesz arannyal. Nemso-kára elérkezik szállására – egy régi ismerőshöz, aki neki komája is volt, s megkéri, nehogy a berbécnek azt találja mondani: „Rázd meg magad, te berbéc!”

Alig alszik el a szegény csizmadia, a kíváncsi házigazda és a felesége ráparancsol a berbécse:

– Rázd meg magad, te berbéc!

Hát mikor látják, hogy a föld telides-teli van arannyal, fogják a szegény ember berbécset, s kicserélik a magukéból egy hasonlóval.

Felébred másnap reggel a szegény ember, de nem vette észre a cserét, megköszönte a szállást, s jó reménységgel elment haza. Azt mondja a berbécnek, mikor haza érkezett:

– Rázd meg magad, te berbéc!

Elmondja a parancsszót tiszser, hússzor, de a berbéc csak nézett a szemé közé, s nem rázta meg magát. Ismét útrakel a szegény csizmadia, nagy haraggal, hogy felkeresse újból a Szélkirályt. Elmegy egyenesen a kastélyába, bejelenti magát, s elpanaszolja sorsát. Azt mondja rá a Szélkirály:

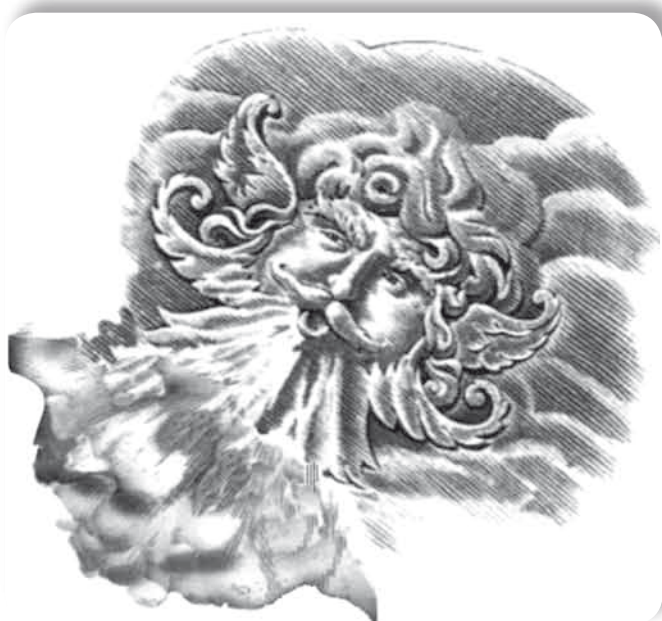
– Ugye, nem fogadtad meg a szavam, te szegény ember, s nem várokoztál a parancsszóval, amíg haza érkezel? Nesze, most adok egy abroszt, ennek csak azt kell mondani: „Terülj meg, te abrosz!” s egyből tele lesz a legjobb ételekkel. De vigyázz, hazaig meg ne próbáld!

De bizony a szegény ember most sem állotta meg, s az abroszt is megpróbálta. Estére kelve az idő, megint a komájához szállt be, s most is azt mondta neki:

– Nehogy azt mondjátok az abrosznak: „Terülj meg, te abrosz!”

A komája és a felesége alig várták, hogy elaludjon, egyből kiadták a parancsszót, s mikor meggyőződtek, hogy milyen értékes abroszt szerzett a szegény ember, azt is kicserélték.

Másnap hazaérkezik a szegény ember, s hát a csuda majd megölte, mert ahogy letette az abroszt az asztalra, azon mód maradt, hiába mondta tiszser is, százszor is: „Terülj meg, te abrosz!” Mit volt mit tenni, csak ráhatározta magát, hogy elmegy még egyszer a Szélkirályhoz. A ki-

rály már várta, s ahogy megérkezett, megajándékozta egy botocskával, de kikötötte, hogy amíg haza nem érkezik, nehogy a botocskának azt parancsolja, hogy: „Kerekedjél, te botocska, de ugyan jól forgolódjál!”

Vagy volt kíváncsi eddig a szegény ember, vagy nem a másik két ajándék csudálatos tulajdonságaira, de most alig várta, hogy megtudhassa, mi haszna lehet annak a botocskának. Amint tehát egy hegyen túl halad, azt mondja a botocskának:

– Kerekedjél, te botocska, de ugyan jól forgolódjál!

De ugyan megesett neki, mert felpattant a botocska, s elkezdti össze-vissza verni, de úgy, hogy a szegény ember a sok verés miatt már alig állott a lábán. Hát amint a botocska körülötte forgolódni, a legnagyobb ijedelmére még egy ott legelő bika is nekifut. Elkialtja magát a szegény ember ijedtében a bikának:

– Hök! – s hát a botocska nem üti többet. Így tudta meg a szegény ember az ő botocskájának a hasznát.

Újból a drága komájánál szállott meg éjszakára, s ugyan a lelkükre kötötte, hogy nehogy a botocskájának azt találják mondani: „Kerekedjél, te botocska, de ugyan jól forgolódjál!” – mert csúful járnak.

A kománé asszony semmi rosszat nem gyanított. Éjfél tájban felköltötte az emberét.

– Józsi – azt mondja –, jöjjön, próbáljuk meg a botocskát, s ha valami jó lesz, elcseréljük a mienkkel.

Beviszik a szobába a botocskát, bezárkóznak, s maga az asszony mondja neki:

– Kerekedjél, édes botocskám, de ugyan jól forgolódjál! Egyszer nekem, másszor uramnak!

Felpattan erre a botocska, egyszer az egyiket, máskor a másikat püföl-ni kezdi agyba-főbe. Úgyhogy mikor a szegény ember a nagy jajgatásra felébredt, már alig-alig volt élet bennük. Betöri az ajtót a szegény ember, s azt mondja:

– Ugye, megmondtam, hogy ne próbáljanak a botocskámmal, mert a büntetés pálcját kéri magukra. Mármost tudom, hogy a berbécsemet és az abroszomat is kendtek sikkasztották el. Hát csak üsse kigyelmeteket az a botocska!

– Jaj – azt mondja az asszony –, édes komámuram, ne hagyja, hogy többet verjen, visszaadjuk a berbécset is, az abroszt is.

Akkor aztán a szegény ember azt mondta a botocskának:

– Hök!

De bezzeg a komámuram s a kománé asszonyom nem várták meg, hogy újból verekedni kezdjen, futottak, s visszaadták a szegény embernek a berbécset is s az abroszt is. Hazavitte a szegény csizmadia a családjának, s azóta nem látnak szükségét. Ha meg nem haltak, máig is élnek.

Székely népmese

ZSIBONGÓ

Ilyen a jövő biciklije?

Sok tervező próbálkozik új, innovatív fejlesztéssel a biciklik területén, és úgy tűnik, egyre jobb és újabb darabokkal örvendeztetnek meg minket. Ilyen az a bicikli, melyet feltehetően a jövőben használni fogunk. Neked hogy tetszik? A találmány is, mely fejlődést mutat a járműfejlesztés terén, John Villarreal nevéhez fűződik.

Feltalálták az izzadásgátló pulóvert

Antibakteriális hatású, ennek köszönhetően izzadásgátló pulóverek állíthatók elő annak a technológiának köszönhetően, melyet a Szegedi Tudományegyetem kutatói egy fonalfeldolgozó céggel együttműködve fejlesztettek ki.

Az eljárás során nanoméretű ezüst-részecskékkal kezelik a kelmét, melyek

elpusztítják a baktériumokat és gombákat, így az előállított pulóver gátolja az izzadást, de színe és tapintása olyan, mint a hagyományos ruhadarabé. A Szegedi Tudományegyetem kimagasló kutatás-fejlesztési tevékenységének köszönhetően hamarosan elkezdődhet ezeknek a pulóvereknek a gyártása, ami világviszonylatban egyedülálló.

Már a rómaiak is ezüstpénzt tettek a vízbe, mert ismerték a fém jó tulajdonsá-

gait. Ha ezt a pénzt apró darabokra vágánánk, megkapnánk azokat a nanoméretű, szabad szemmel nem látható ezüstszemcséket, amelyek a kelme felületén megta- padva az otthoni mosás, szárítás, vasalás után is megmaradnak, és megőrzik anti- bakteriális tulajdonságukat.

Tudod-e?

- Az ételnek 7 másodpercre van szüksége ahhoz, hogy a szájból a gyomorba érjen.
- Egyetlen hajszál megtud akár 3 kg-ot is tartani.
- Az emberi csípőcsont stabilabb, mint a beton.
- A nők szíve gyorsabban ver, mint a férfiaké.
- A lábon kb. 1 billió baktérium található.
- A nők dupla annyit pislognak, mint a férfiak.
- Az átlagember bőre kétszer olyan súlyos, mint az agya.
- A testnek 300 izomhoz van szüksége ahhoz is, hogy lazán álljon.

Ujjbáb papírból

Pillangó

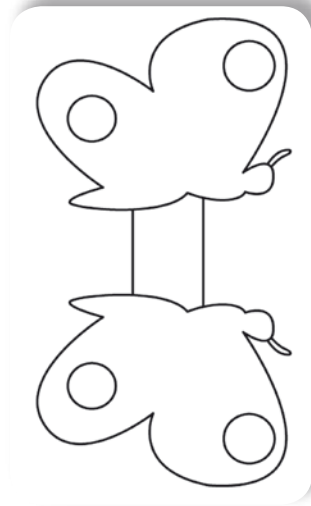
Ez a kedves pillangó könnyen elkészíthető, bábozni és játszani egyaránt lehet vele.

Szükséges anyagok: papír, színezéshez (filc, zsírkréta, festék), ragasztó, olló

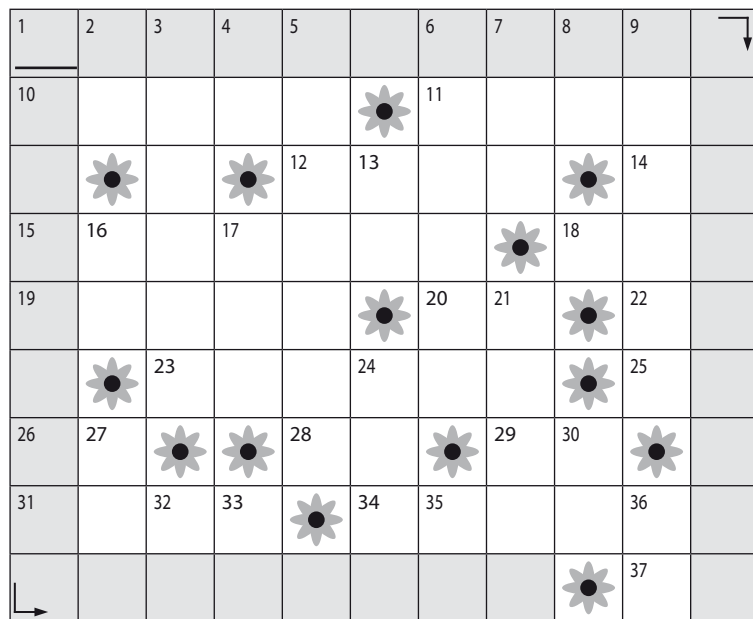
Elkészítés: Rajzold le a megadott minta alapján a pillangót a papírra. Színezd ki. A papír másik oldalán is kiszínezheted a szárnyakat. Ha az ablakra teszed, könnyen átrajzolhatod a pontos körvonalait. Vágd ki.

Az összekötő pántot ne vágd ketté, abba dugod majd az újjadat.

A pillangó testét a szárnyakhoz közel ragasztózd be, a szárnyakat hajlíts meg, mint ha szárnyalna. Jó szórakozást!

TARKA OLDAL

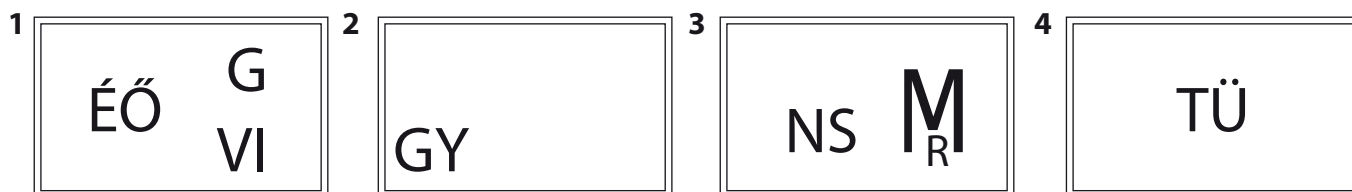
Keresztrejtvény

Magyar költő (1905–1937) neve és Születésnapom-ra című versének egy sora.

Vízszintes sorok: 1. A költő neve és versének első része, 10. Zűrzavar, 11. Női név, 12. Ki nem állhat, 14. Ugyan! 15. Képesség és tudás vizsgálatát végzi, 18. Iluci, 19. Tűzér betűi (ék. f.), 20. Miért egy nemű betűi, 22. Európai nemzet, 23. Időmérő része, 25. Német előjáró, 26. Tojás, németül, 28. A lyuk kezdete, 29. Gyermekköszönés, 31. Légmozgás, 34. Női név, 37. 1100 római számmal.

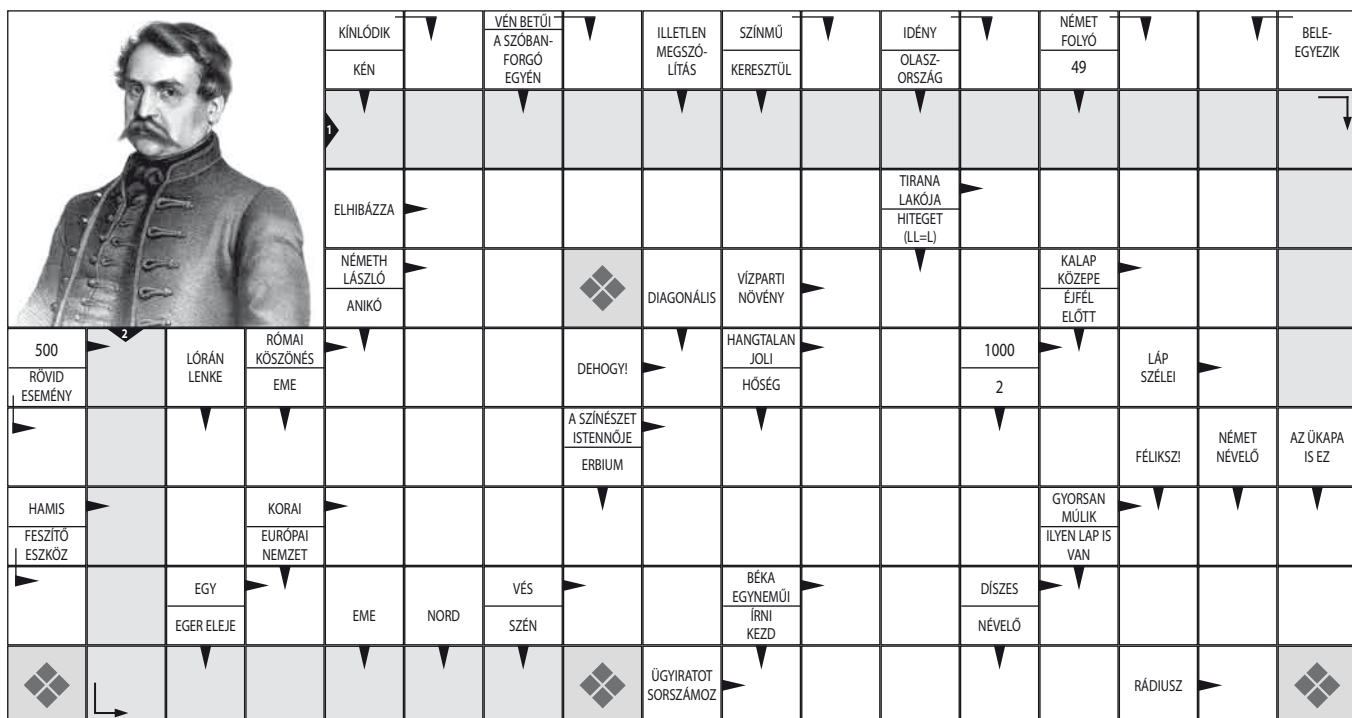
Függőleges sorok: 2. Csecsemőírás, 3. A panaszt kifejező szó, 4. Sára Sándor, 5. Ez alkalommal, 6. Női név, 7. Edény, 8. Törökország, 9. Olaszország, 10. A vízszintes egy befejező része, 13. A második személy, 16. Az erbium vegyjele, 17. Zűrzavar, 21. Alig, 24. Mely betűi keverve, 26. Aromája, 30. Hamis, 32. Ilyen lap is van, 33. Hangtalan élet, 35. Fordított év, 36. 999 római számmal.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (12.)

Rejtvényünkben Thália ünnepét (1), és a nemzet bölcsének nevét (2) rejtettük el. Ezt kell megfejtenetek, és beküldenetek a Jó Pajtás címére

Szó-ta-gol-va

1	2	3		4
5				
		6		
7	8			
9			10	

Vízszintes sorok: 1. Spanyol tartomány, 5. Vaskalapos, 6. Itt töltik a szünetet a tanárok, Zöld szerbül, 9. Megkülönböztetésre szolgáló személyi jele, 10. Edző.

Függőleges sorok: 1. Vonósokból álló zenemű, 2. Montenegrói folyó, 3. Hazudni, 4. Kézi fúró, 8. Nedve.

A meghatározásokra adott válaszokat szótagolva írd be.

Ölelkező szavak

1

SZITA

 FÉK

2

BARÁT

 VÉR

3

VIZES

 SZEZON

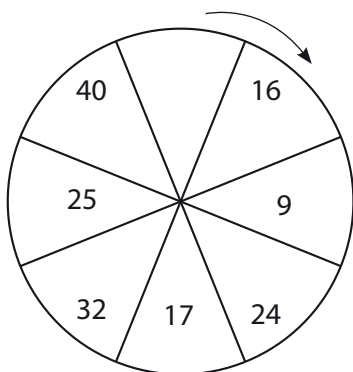
4

TEREM

 SZEM

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval egy-egy összetett szót alkot.

Körszámtan

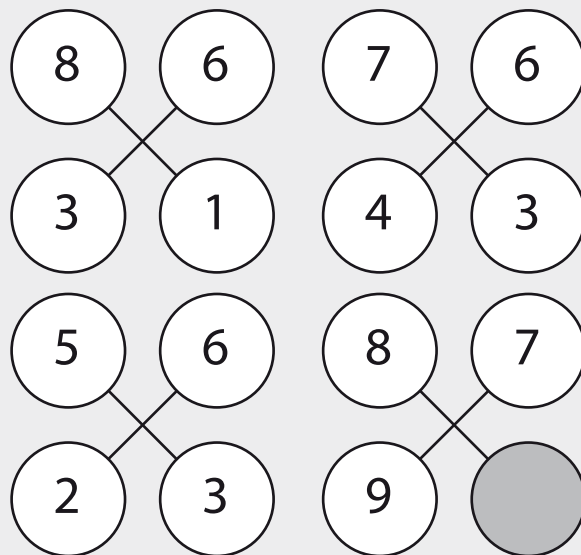
A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körcikbbe.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Gondolkozz logikusan

Milyen szám kerül a kiemelt körbe?

Keresd a neveket!

1. LÁSZ + (PARIPA) = LÁSZLÓ

2. P + (VILÁGŰR) =

3. OT + (ÁLLÓVÍZ) =

4. TAM + (KERTBEN DOLGOZIK) =

Nézd meg az első sort, s a többi is ilyen módszerrel fejtsd meg.

A 11. szám megfejtései

Berakós rejtély

– Oh, már megint egy tanárnő.

Betűrejtély

1. megszeret, 2. kosztprénz, 3. egyszerű, 4. eredményes

Szókihúzó

ibolya

Betűkereső

Mészöly Miklós

Körszámtan

70 – az első számhoz hozzáadunk 19-et, majd ebből kivonunk 7-et, és így folytatjuk.

Lóugrásban

1. Martonos, 2. Szabadka, 3. Tóthfalu

Játék a szavakkal

Elba, Olt

Betűrejtély

jegesmedve

A 10. skandináv rejtély helyes megfejtése

GIUSEPPE VERDI, RIGOLETTO

Könyvjutalmat kap

Tót Andor, Szabadka

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

El Camiño de Santiago (A Szent Jakab út)

Ezen a néven ismeri a világ azokat az útvonalakat Spanyolország területén, melyek Európa különböző térségeiből indulva, a Kr. u. 41 vagy 42-ben – az apostolok közül elsőként – vértanúhalált halt Szent Jakab apostol földi maradványaihoz Santiago de Compostelába – vezetnek. Ezeket az utakat már a 9. század óta járják Szent Jakab tisztelői, többnyire vallási okokból. Azonban léteznek és terjednek mondák csodás gyógyulásokról és jelenésekről is. Az egyre növekvő számú emberáradat mára szinte medret vajt magának a tájban Santiago de Compostela irányába. Időközben a Camiño mentén falvak, városok fejlődtek ki a zarándoksereg ellátására. Ez a tevékenység még manapság is tekintélyes bevételt jelent e települések számára.

Attól függően, hogy milyen irányból jönnek a zarándokok, többféle Camiño létezik. Portugáliából induló – Fatimát is érintő – (mely szintén kegyhely) Composteláig tartó utat Portugál útnak nevezik, vagy például a Sevillától, dél felől északra tartó utat egyszerűen déli út névre keresztelték. Észak felől, az Atlanti-óceán partvidékét követő útvonalat a Camiño del Norte vagy a Camiño Primitivo néven emlegetik. Az angol zarándokok kedvelt – viszonylag kevés gyaloglást igénylő – útvonala, pedig Galícia két, északi kikötővárosától (Ferrol és A Coruna) kiindulva, majd később egyesülve, Composteláig vezet. Azért népszerű Angliában ez a megoldás, mert a szigetországból a galíciai

kikötőig kényelmesen, hajóval lehet eljutni. Talán a legismertebb és legforgalmasabb s egyben a legrégebbi útvonal a Camiño Frances. Ez az útvonal a Pireneusok északi oldalán, a franciaországi Roncesvalles-ben kezdődik és Spanyolország területén mintegy 800-km – vízszintes, valamint függőleges, lévén szó kemény hegyvidékről – kanyargást követően éri el Santiago de Compostelát. A Camiño Frances számtalan gyönyörű természetes és épített látnivalót „fűzött” fel fonálára. Az út utolsó harmadán lévők közül válogatva, a legszebbeket ajánljuk a figyelmetekbe.

Villafranca del Bierzo

Bizonyára nem sok kedves olvasó számára jelent valamit is, e nagyon idegenül hangzó településnév. Nem meglepő, hiszen egy észak-spanyolországi tartomány „végvárának” a neve. A Bierzo folyóvidék egyik legjellegzetesebb színfoltja. Vízben bővelkedő kútjai két folyóból is táplálkoznak (Valcarece és Burbia). Rövid ideig Galícia ötödik provinciájának fővárosa is volt (1822 ig). Azóta viszont Castilla y León tartománynak, Galiciával határos ékessége. Több dombra épült ódon kisváros 504 m-rel a tengerszint felett, közelebb nagyobb dombok, távolabb magasabb hegyek szoros ölelésében.

Látnivalók

Iglesia de San Francisco (Szent Ferenc temploma)

Román stílusú portálja a tájból kiemelkedő magasabb dombra épülve, a város szinte minden pontjáról jól látható. Homlokzata és hajója a XIII. században épült. Megközelítése csak gyalog, sok lépcsőn felkapaszkodva lehetséges.

Iglesia de Santiago (Szent Jakab temploma)

Az előző templomhoz hasonlóan ez a templom is román stílusú, de egy évszázaddal koráb-

ban épült a Szent Ferenc-templommal szemben lévő domboldalba. Érdekessége és jelentősége abban rejlik, hogy az épület északi oldalán található a Puerta del Perdón (a megbocsátás kapuja). A katolikus egyház e kapun a templomba lépő zarándokoknak bűneik bocsánatát ígéri.

Eredetileg ebben a kegyben, kizárólag a Santiago de Compostelába eljutott, és a katedrális Pórtico de la Gloria (a dicsőség kapujának) nevezett bejáratát használó zarándokok részesülhettek. Később az egyház azon zarándokok helyzetén javítandó, kik önhibájukon kívül, valamilyen okból nem tudtak végigmenni a Caminón, módosította szigorú feltételeit. Úgy határozott, hogy a Caminó még két pontján lévő templomokat is felruházzák a megbocsátás misztériumával. Ezek közül az egyik a Villafrankában lévő Szent Jakab-templom, melyet Ramón Canas építész irányításával 1958-ban helyreállítottak. A másik pedig a Leon-i katedrális.

Castillo Palacio de los Marqueses (a márkik várkastélya)

Az építő szabályos négyzet alakzatban kezdte meg a kastély építését 1490-ben. Az épület azonban sokáig csak torzó maradt. A kastély derékszögeibe építendő négy torony, valamint a főkapu megvalósulására a függetlenségi háború folyton kiújuló védelmi hadjáratok miatt a csatározások végéig várni kellett.

Szálláslehetőségek: Feltétlenül legelsőként érdemel említést az Albergue Municipal (önkormányzati menedékház), mely a település felől a Santiago templomhoz érkezvén, attól 50-60 m-re balra található.

Önkéntesekből álló vezetői és kiszolgáló személyzete nagyon következetesen, igazságos szigorral üzemeltetik e családi hangulatú zarándok menedékházat. Igénybevételért személyenként 4 eurót kérnek. Castilla y León tartományban nem léteznek teljesen ingyenes zarándokszállások, valamilyen csekély összeget mindenhol kérnek.

Újabb főszerepet kapott Freida Pinto, a Gettómilliomos sztárja

Sikeres debütálása után újabb főszerepet kap Freida Pinto, a Gettómilliomos című film főszereplője: Phaedra athéni királynőt fogja játszani a War of Gods (Istenek háborúja) című mitológiai filmben. A Variety című amerikai filmes magazin információi szerint az istenek ellen harcoló Thészeusz szerepét Henry Cavill

kapta. Az áprilisban kezdődő forgatási munkálatok Tarszem Szingh indiai rendező irányítása alatt zajlanak, aki 2000-ben A sejt, 2006-ban pedig A zuhanás című nagy sikerű film rendezésével mutatkozott be a közönségnek.

1. Need You Now: **Lady Antebellum**
2. Imma Be: **Black Eyed Peas**

3. I Gotta Feeling: **Black Eyed Peas**

Top 10 Songs of the Week

4. Hey, Soul Sister: **Train**
5. TiK ToK: Ke\$ha
6. Bad Romance: Lady GaGa
7. Blah Blah Blah: Ke\$ha Feat. 3OH!3
8. Party In The U.S.A.: Miley Cyrus
9. Break Your Heart: Taio Cruz Feat. Ludacris
10. Carry Out: Timbaland Feat. Justin Timberlake

Kate Moss gyönyörű az új Vogue-ban!

Kate ismét megújult, és új arcát mutatta nekünk az áprilisi brit Vogue-ban. A fotók láttán azonnal megérthetjük, miért is ő az utóbbi két évtized legikonikusabb szupermodellje... Sejtelmes fények, lágy anyagok, visszafogott hangulat: ez Kate Moss vadonatúj fotósorozata a Vogue számára, amely a 2010-es trendeket hivatott bemutatni. A hatvanas évek-hullám őt sem hagyta nyom nélkül: az egyik képen kiköpött Brigitte Bardot-ként pózol. Ceruzaszoknyák, ötvenes éveket idéző fehérműk és tüllruhák teszik teljessé a képet. Még mindig az ezerarcú Kate Moss a mércé!

Fanyalognak a kritikusok Webber új musicaljén

Megosztja az ítéseket Andrew Lloyd Webber legújabb alkotása. A legnagyobb problémájuk a musicallel maga a történet. Csalódottan távozott a kritikusok egy része Az operaház fantomja című muscalklasszikus folytatásaként megszületett Love Never Dies (A szerelem örök) című darab londoni világpremierjéről, mondván, Andrew Lloyd Webber legújabb alkotása csupán árnyéka a korábbi világsikernek. A darab tíz évvel Az operaház fantomja után veszi fel a történet fonalát. Párizs lenyűgöző és rejtélyes operaháza helyett azonban most a New York-i Coney Island híres vidámparkjába repíti a nézőket, ahol a fantom saját operaházat épített magá-

nak. A londoni Adelphi színházban kedde este tartott világpremierről távozó ítések egyik legnagyobb problémája maga a történet volt, amely sokak szerint valószínűleg és nehezen követhető – vélte például a The New York Times. A The Times kritikus szerint a darabból hiányzik az első részre jellemző feszültség, lélektani sötétség. Vannak olyanok is, akiket elbűvölt az új darab. A The Daily Telegraph kritikását lebilincselte a romantikus melódiák, és szerinte Az operaház fantomja óta ez Webber legjobb munkája.

1986-os bemutatója óta egyébként mintegy százmillióan látták, és több mint ötmilliárd dolláros összbevételt hozott Az

operaház fantomja. A művet 15 nyelvre fordították le, a lemezből pedig 40 millió példányt adtak el.

Megvolt a londoni világpremier, kritikusok szemmel mérsékelt a siker.

Több mint egymillió néző látta Magyarországon az Avatart

Az Avatar magyarországi nézőszáma a néhány hónap alatt elérte az egymilliót. A filmforgalmazó cég hivatalos közleménye szerint James Cameron minden rekordot megdöntő filmje újabb mérföldkövet lépett át Magyarországon: a minap megvásárolták rá az egymilliomodik mozijegyet. Az utóbbi kilenc évben nem volt film, amelyre egymilliónál több néző lett volna kíváncsi a magyar mozikban: utoljára a 2001-ben bemutatott Harry Potter-sorozat első részének sikerült elérnie ezt a számot. Lám, északi szomszédainknál még létezik mozi, moziba menés, mozijegy. Sőt – ha jó a film, akkor egymillió mozijegy!

Liptai Claudia vagy Gáspár Győző lenne a vonzóbb na'vi?

Az Avatar rekordbevételt könyvelt el, noha az Oscar-díjakról lemaradt, mi viszont megmutatjuk, hogyan festenének a magyar celebek na'vi avatarjai.

Gáspár Győző

Az Avatarban James Cameron leginkább a látványra, és a természet megővésének fontosságára fókuszált. Valószínűleg ez lehet a magyarázat arra, hogy miért is maradt ki a filmből a bénázó vicces karakter. A showjával ismét képernyőre kerülő Gáspár Győzővel ezt az elmaradást szeretnénk volna pótolni. Ráadásul őt bárki felismerné ezer na'vi közül is.

Liptai Claudia

A műsorvezető a tavalyi év legfelkapottabb hazai híressége volt, így igazán méltatlan lett volna kihagyni az összeállításból. Liptai Cla-

Kétmilliárd dollár fölött az Avatar bevétele

Túllépte a kétmilliárd dolláros globális jegybevételt James Cameron Avatar című sci-fije, amely hetedik hete vezet az észak-amerikai kasszasikerlistát.

A hét végén ismét a 3D-s szuperprodukcióna ültek be a legtöbben Amerika és Kanada mozaiba: 30 millió dollár értékben fogtak rá a jegyek. A 20th Century Fox bejelentése szerint a film ezzel együtt már csaknem elérte a Titanic 1998-as észak-amerikai bevételi rekordját, a 601 millió dollárt (mire kézbe vesszük a Jó Pajtást, már ez a rekord is meg fog dőlni). A világszerte számolt bevételek közben elérték a 2 milliárd 39 millió dollárt. Ebből a külföldi jegyeladások 1,45 milliárd dollárra rúgnak.

A szakértők a csúcbevételértékelésével kapcsolatban azonban ismét rámutattak, hogy az Avatar rekordjaiban komoly szerepe van a jegyárak, ezen belül a 3D-s jegyárak növekedésének, valamint a megemelkedett vetítésszámnak is.

udia egyébként óriási előnnyel indul a többiekhez képest, hiszen a vörös hajával szinte világítana a kékeszöld bolygón, és akkor még nem is említettük a jellegzetes hangszínét.

Ördög Nóra

A műsorvezető nemrégiben a Vacsoracsata vendége volt, ahol megpróbálta bebizonyítani, létezik vadabb és kevésbé rózsaszín oldala is. Ugyanakkor egy dolog biztos, rózsaszínű nélkül biztosan, de kék Ördög Nóra nélkül nem tudunk létezni.

Rékasi Károly

A Barátok Közt gonoszát ugyan átmenetileg hűvösre tették – állítólag egy becsempészett reklámlogó miatt –, de ez nem zárja ki a lehetőségét annak, hogy Rékasi Károly új bolygóra evezzen. A szüros tekintet pedig kékben is gond nélkül lehet prezentálni.

Petőfi Sándor, a költő és forradalmár

Ezzel a címmel szervezett Petőfi-szavalóversenyt az óbecsei Tanítók Egyesülete március 15-én a Népkönyvtár dísztermében, megemlékezve március 15-éről, a magyar forradalom és szabadságharc évfordulójáról.

Milena Gmijović, az egyesület elnöke köszöntötte az egybegyűlteket, a versenyzőket, majd Kinka Erzsébet, a könyvtár igazgatónője méltatta Petőfi Sándor szerepét a forradalom idején.

Mindössze 12 tanuló jelentkezett a vetélkedőre: az ötödikes Rajsli Dália, Fehér Nikolette, Molnár Kinga, Szecsődi Béla, Torma Renáta, a hatodikos Acsai Balázs, Bonifárt István, Német Árpád, Ódri Levente, a hetedikos Vukov Anita, Pásztor Tímea, Péter Lea.

Szép Petőfi-verseket hallhatunk: Pacsirtaszót hallok megint, Zsuzsikához, Lennék én folyóvíz, Falu végén kurta kocsmá, Szülőföldemen, Pató Pál úr, Dicsőséges nagyurak...

A szavalóverseny eredménye: 1. Péter Lea, 2. Pásztor Tímea, 3. Csernyák Hunor (Petőfi Sándor iskola).

A jutalmat, a helyi Prizma könyvesbolt ajánldékát Milena Gmijović adta át a díjazottaknak. Különdíjat kapott: Molnár Kinga, Ódri Levente (Petőfi Sándor iskola) és Rajsli Dália (Zdravko Gložanski iskola). A könyvtár igazgatónője könyvjutalomban részesítette őket. Minden versenyző elismerő oklevelet kapott.

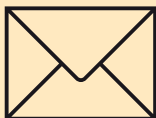
K. E.

A szavalók és a felkészítő tanárok

Az igazgatónő, az egyesület elnöke, Lea, Tímea és Hunor

Tizenhét éves, gyengén látó fiú vagyok, levelező társakat keresek. Hobbim a levelezés magyar gyerekekkel minden témában. Nagyon örülök, ha írnak nekem, szívesen válaszolok és építünk ki kapcsolatokat.

Címem: Csányi Lóránd, 3534 Miskolc, Iván utca 37., Magyarország

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■